

VISUELLT

Meddelanden från Västerbottens Idrottshistoriska Sällskap

Nr: 14 1959

REKORD -MAGASINETS
Idrottsalbum

Skellefteå AIK

Skellefteå Allmänna Idrottsklubb bildades den 1 juni 1921 och är Norrlands mest kända klubb f. n. Ishockeylaget är ett av de bästa i landet.

Foton från från Idrottscaféträffar

(Foton: Ivar Söderlind)

Caféträffen i Skellefteå 14 oktober 2003.

Fr. v: Leif Hellgren, Lill-Järven Larsson, Bruno Lundström, "Bibo" Boström, Evg Berggren och Hasse Svedberg.

Idrottscaféträffen i IKSU Sportcenter 11 november 2003.

Fr.v: Janne Åhman, Leif Hellgren, Lars Öster, Bengt Forsman, Gerda Svensson, Margit Ek-Lindqvist och Ingrid Lundberg.

Idrottscaféträffen på Folkrorelsearkivet i Umeå 17 februari 2004.

Caféträffen avslutades med att sällskapets ordförande Bengt Forsman tackade Karl-Ivar Åsander och Monica Sténs för deras medverkan och överlämnade en liten present som bevis på erkänslan.

NUMMER 28 * mars 2004 * 1/2004

Utgiven av Västerbottens Idrottshistoriska Sällskap. ISSN 1100-2411.

Omslagets första sida: Skellefteå AIK:s klassiska ishockeylag från 1959

(Ur Rekord-Magasinet nr 14 1959). Se laguppställning i anslutning till omslagets tredje sida.

Omslagets andra sida: foton från de senaste cafeträffarna .

Omslagets tredje sida: tecknade bilder från 1950-talet av myggkedjans ”Garvis” Määttä och ”Acka” Andersson samt landslagsbacken Hasse Svedberg .

Omslagets fjärde sida: Simstjärnan Ingrid Thafvelin (ur Rekord-Magasinet nr 41 1945)

INNEHÅLL	Sid
Redaktionellt	2
Ivar Nilsson, Sandvik - sjömannen som blev spjutkastarstjärna <i>av Henry Lövbom</i>	4
”Societetskidklubben” Skade , Umeå i början av 1900-talet <i>av Ivar Söderlind</i>	7
Södra Västerbotten mot Degerfors i fotboll 1939 <i>av Lennart Jonsson</i>	10
Ingrid Thafvelin – Sveriges främsta simmerska på 1940-talet <i>av Ivar Söderlind</i>	14
Friidrottsminnen från Holmsund och Lappmarken <i>av Harry Holmgren</i>	19
Vinterspelen i Burträsk 1925-1929 <i>av Bruno Lundström</i>	24
Limerickar om idrottskändisar - läsarävling <i>av Lennart Forsberg</i>	31
Svar på frågesport. Vem är det? Smeknamn 2003:1 <i>av Åke Forsberg</i>	33
Idrottscafé i Skellefteå med ”guldhjältarna” den 14 oktober 2003 <i>av Lennart Jonsson</i>	35
Idrottscafé med Janne Åman i IKSU Sportcenter den 11 november 2003 <i>av Lennart Jonsson</i>	37
Idrottscafe på Folkrörelsearkivet i Umeå den 17 februari 2004	39 <i>av Lennart Jonsson</i>
Gunnar Lillieroth, Klabböle - länets meste marathonlöpare har fyllt 90 år <i>av Lars Lindgren</i>	40
Ishockey i IFK Umeå 1942-1970 <i>av Ivar Söderlind</i>	42
Lokala idrottsammanslutningar i Västerbotten 1950-1955	48
Aktuella meddelanden	52
Medlemsmatrikel 31 december 2003	56
Rekords Idrottsalbum: Skellefteå AIK:s ishockeylag 1959 (ur Rekord nr 14 1959)	60

Redaktionellt

Visuellt trycks för första gången på IFK Umeås kansli i f d "Fältarbetsalen" vid Vildmannavallen på gamla I 20:s regementsområde. Vi har haft professionell hjälp av Anders Rönnlund, Tomas Eriksson, Harry Karlsson och Mats Bäckström. Anders har som vanligt svarat för förnämlig redigering och layout. Att vi numera har möjlighet att lägga in färgsidor och färgfoton av god kvalitet tycker vi i redaktionen har blivit ett lyft.

Henry Lövbom inleder med att berätta om Ivar Nilsson –sjömannen från Sandviksö under 1930-talet blev landslagsman i spjut. Det är ytterligare ett avsnitt ur Henrys artikelserie "Stjärnor från förr" som tidigare gått i Västerbottens Folkblad. Ivar Söderlind bidrar med några artiklar. Han berättar om "Societsskidklubben" Skade som tillsammans med IFK Umeå gjorde en viktig insats för länets skidsport i början av förra seklet, inte minst genom att arrangera många skidtävlingar. Ivar berättar även om VIS:medlemmen Ingrid Thafvelin (gift Lundberg) som i början av 1940-talet var Sveriges främsta simmerska. Att IFK Umeå hade ishockey på programmet 1942 -1970 kommer han också in på i en längre artikel som ingick i IFK Umeås 100-årsskrift 2001. Han fortsätter även den kronologiska redovisningen av idrottsföreningar/ skytteföreningar i länet dit han nu nått fram till 1950-talet. Lennart Jonsson bidrar med ett avsnitt om när Södra Västerbotten med tre Nordahlare i laget slog allsvenska Degerfors i fotboll. Året var 1939. I vanlig ordning rapporterar Lennart från de senaste cafeträffarna: med "guldhjältarna" i Skellefteå den 14 oktober 2003, med Janne Åhman i IKSU Sportcenter den 11 november 2003 och i Folkrörelsearkivet i Umeå den 17 februari 2004. Glädjande är att vi har möjlighet att publicera Harry Holmgrens friidrottsminnen från Holmsund och Åsele. Harry var under många år friidrottsledare och platsredaktör för Västerbottens-Kuriren i Åsele. Hans minnen skrevs ursprungligen till Västerbottens Friidrottsförbunds planerade minnesskrift på 1990-talet. Lars Lindgren har sammanfattat i ord och bild hur det gick till när vi besökte nyblivne 90-åringen Gunnar Lillieroth i Klabböle under hösten. Att Bruno Lundström på sitt sakkunniga och uttömmande sätt delger oss sina kunskaper om längdskidåkning hör till i Visuellt - denna gång handlar det om Vinterspelen i Burträsk 1925-29.

Våra stående inslag i Visuellt med roliga idrottshistorier, liksom "Fotrex" Forsberg uppskattade frågesport med smeknamn på västerbottniska idrottsmän genom åren återkommer i nästa nummer av Visuellt. Läsartävlingen i detta nummer handlar i stället om kluriga Limerickar om idrottskändisar som Lennart Forsberg försett oss med.

Vi siktar på att nästa nummer av Visuellt skall komma ut i november 2004. "Höjdare" är då Henry Lövboms nyskrivna berättelse om den legendariske idrottsledaren Alvar "Lia" Jonsson liksom bilder och text om olympiske guldmedaljören Arne Åhman. I fortsättningen skall vi i Visuellt mer uppmärksamma våra stora ledare. Vi ser som vanligt fram emot att ännu fler VIS-medlemmar bidrar med artiklar, historier, notiser, bilder/fotografier och tips på intressant idrottshistoriskt material.

Umeå i mars 2004

Ivar Söderlind
Gökropsv 5 B
906 51 UMEÅ
Tel 090/786 54 57
E-post: ivar.soderlind@soc.umu.se

Lennart Jonsson
Bruksgatan 25 D
910 20 HÖRNEFORS
Tel 0930/20200
E-post: lennart.jonsson5@spray.se

VÄSTERBOTTENS
IDROTTHISTORISKA
SÄLLSKAP

Ivar Nilsson, Sandviks IK - sjömannen som blev spjutkastarstjärna

av Henry Lövbom

Året var 1921 och länsmatchen i fri idrott mot Norrbotten gick på I 20:s idrottsplats. Sista grenen stavhopp var avgörande för slutsegern. Borta vid ansatsbanans början stod en lång, kraftig 17-åring och tittade på ribban som låg på 3.26. Så högt hade han aldrig hoppat – distriktsrekordet var 3.25. Ynglingen satte fart mot ribban – och klarade ! Jublet bröt lös – Västerbotten hade vunnit länsmatchen med 39-35. Ynglingen var Ivar Nilsson, Sandviks IK (1904-1985), som senare skulle bli landslagsman i spjutkastning.

Sjävlärd i spjut

Ivar Nilsson började kasta spjut redan i skolåldern och var helt och hållet sjävlärd. Några kasttränare fanns inte på den tiden, i vart fall inte i Västerbotten. Men Ivar sysslade inte bara med stavhopp och spjutkastning - han tävlade också i diskus, kula och slägga. Under sin aktiva tid vann han 30 DM-guld, därav sex under juniortiden. Åren 1922 och 1926 blev Ivar distriktsmästare i stav med 3.15 respektive 3.10. Tre gånger vann ha DM i kula: 1931(12.27), 1932 (12.23) och 1933 (12.55). DM-seger i slägga blev det 1923 (32.11) och 1925 (32.33). Åren 1923-1940 tog han hem nio DM-tecken i specialgrenen spjut, bästa segerresultat 1936 med fina 62.97.

Till sjöss 1927-1930

Åren 1927 –1930 var Ivar till sjöss ” på riktigt”, d.v.s. seglade på utlandet men tog också de åren styrmansexamen. Sedan återvände Ivar till den bogserbåt han jobbat på tidigare men nu som skeppare. Det var långa arbetsdagar och svårt med träningstillfällen. Ivar har berättat att han en gång tränade natten mot midsommardagen. Idrott var inte heller accepterat på samma sätt som i våra dagar. När han av förvaltaren i Sandvik begärde ledigt för att delta i SM i fri idrott fick han svaret:

- Det är inte förenligt med arbete på en båt att idka tävlingsidrott! Men Idrottsförbundet ingrep och Ivar fick ledigt.

Genombrottet som spjutkastare fick Ivar 1925 då han gjorde rekryten på Gotland. Vid tävlingar i Visby kastade han 58.85. Den sedermera kände brottarbasen Einar Råberg blev så entusiastisk att han skickade 50 kronor till Sandviks IK och uppmanade klubben att anmäla Ivar till SM, vilket dock inte blev av. Två gånger deltog han vid SM; 1932 då han blev trea med 58.05 och 1933 då det blev SM-silver med 60.73 efter Wiking Strömqvist, Sävsjö IK 64.36.

Landskampsvinnare 1933

Men det var vid landskampen mot Norge 1933 på Stadion som Ivar blev rubrikernas man. Ivar och SM-vinnaren Wiking Strömqvist representerade Sverige men Norges stjärna O. Sunde var den stora favoriten. Det rådde besvärliga vindförhållanden på Stadion och Ivar noterade bara 55 meter i sitt första kast medan Sunde kastade hela 62.97 och därmed ansågs klar vinnare. Men i sitt nästa kast noterade Ivar Nilsson 63.00 och tog ledningen. I tredje kastet blev det för Ivars del 63.45 och både landskampsseger och nytt distriktsrekord. Stockholmstidningarna skrev spaltmeter om

Länets förste landslagsman i spjut – Ivar Nilsson, Sandviks IK som segrar i debuten mot Norge 1933 med 63.45. (Fotoägare: Västerbottens Friidrottsförbund)

Ivar och betecknade honom som landskampens verkliga överraskning. På banketten efteråt fick han bland annat hälsa på statsminister Per Albin Hansson.

Som vi redan noterat var det svårt för Ivar att kunna träna ordentligt. Han brukade ta med sig en hink med sten på bogserbåten och tränade sedan genom stenkastning från båtdeck. På vintrarna, då bogseraren låg infrusen, tränade han kondition genom att åka skidor ett par timmar varje dag. Riksidrottsförbundets tränare Hugo Sjöblom ansåg att Ivar Nilsson var en 70-metersman om han fått träna ordentligt. I länskamperna i fri idrott var han säkerheten själv och vann spjutkastningen alla nio gånger han deltog.

Sensationell avslutning på spjutkarriären

Ivar Nilssons idrottsmannabana var både lång och ärorik och han blev uppskattad i alla läger. Och han avslutade den på ett sätt som går till historien. Året var 1942 och man hade norrländska elitspelen i friidrott på Gammliaavallen i Umeå. Ivar hade inte kastat spjut på ett par år men från arrangörerna ringde man till Ivar för att fråga om han ville vara prisutdelare. Hans fru Helga, som tog emot samtalet, missuppfattade möjligen inbjudan. I varje fall åkte Ivar upp till Gammliaavallen, tog av sig kavajen, kastade och vann otränad, 38 år gammal på 60.06.

Av bara farten ställde han också upp i länsmatchen mot Norrbotten veckan därpå och vann igen med 60.82. För de här prestationerna belönades han med Västerbottens-Kurirens guldplakett för länets bästa idrottsprestation under året!!. Distriktsrekordet i spjut (63.45) från Norgekampen 1933 stod sig i 10 år innan det slogs av Henning Sjöström, Skellefteå AIK (senare rikskänd advokat). För övrigt kastade Ivar vid DM 1923 hela 89.95. Men det var med höger och vänster hand sammanlagt!!.

Ivar Nilsson vid sin imponerande prissamling år 1970 (Foto: Henry Lövbom)

Ivar Nilsson, spjutkastare modell 1970 (Foto: Henry Lövbom)

”Societetsskidklubben” Skade, Umeå i början av 1900-talet

av Ivar Söderlind

Åren omkring 1900 började skididrotten i länet få riktig vind i seglen och det anordnades många skidtävlingar och inte minst skidutflykter på skilda håll. Denna tid bildades en hel rad skidföreningar framför allt i Umeå med omnejd. Åtminstone nio ”rena” skidklubbar kom till mellan åren 1898 och 1905: Byske Skidklubb (1898), Skidklubben Skade Umeå (1900), Skidklubben Framåt Teg (1901), Skidklubben Sleipner Holmsund (1901), Örträsk Skidklubb (1901) Nordmalings Skidklubb (1902), Säfvar Skidlöpareförening (1902), Bygdeå Skidklubb 1903 och Innertafla Skidklubb (1905). Det vanliga mönstret för de tidiga skidföreningarna var att verksamheten lades ner efter några år och förutom Skidklubben Skade hade de uppräknade föreningarna försvunnit som registrerade föreningar före 1910.

Förutom dessa ”rena” skidklubbar och gymnastikföreningarna i Umeå och Skellefteå hade också en lång rad flersektionsföreningar skidsport på programmet vid denna tid t ex Umeå Idrottsförening (bildad 1890), IFK Umeå (första gången bildad 1897), Tegs Sportklubb (1898, nedlagd 1901), Lycksele Godtemplares Idrottsförening (1900), Åsele Idrottsförening (1901), Hörnefors Sportklubb (1901), Wännäs Idrottsförening (1901), Idrottsföreningen Fram, Vindeln (1905) och Gunnarns IF (1905). Här presenteras Skidklubben Skade som hade en central roll för skidsportens utveckling i länet i början av 1900-talet.

Bildades på Stora Hotellet

Skidklubben Skade bildades på Stora Hotellet i Umeå i februari 1900 av ett tjugotal ”för saken intresserade skidlöpare”. Lasarettsläkaren Helge Rödén blev vald till ordförande, ingenjören Frithiof Andersson till vice ordförande och redaktionssekreteraren Oscar Åkerberg till sekreterare, alla redan kända idrottsledare i andra föreningar.

Skidtävlingar 1900

Under de tre första veckorna hade föreningen anordnat tre tävlingar dels längdlöpning 30km för löpare över 18 år (37 deltagare) och dels längdlöpning 3km och 10km för skolungdom (42 startande). ”Lappmannen” Lars Israelsson från Sorsele segrade på tremilen med tiden tre tim 12 min 35 sek i det kärva töföret. Fem minuter efter kom studeranden Hugo Strandberg, Umeå Idrottsförening. Vid prisutdelningen på kvällen i Stora Hotellets festsal fick segraren Föreningen för skidlöpningens Främjandes silvermedalj och klubben Skades dryckeskanna i silver medan tvåan tilldelades samma klubbs bronsmedalj

och ett par löpskidor. Efter prisutdelningen följde ”några angenäma timmar” med tal och sång i hotellets festvåning för deltagare och funktionärer. (Westerbotten 20 mars 1900).

Skidutfärd

Redan söndagen den 4 mars hade föreningen sin första skidutfärd med uppgift att undersöka lämplig terräng för skidtävlingen den 18 mars. Följande dråpliga skildring saxar vi ur tidningen Westerbotten den 6 mars 1900:

”Vid den utsatta starttiden kl 8 f m voro klubbens ledamöter talrikt samlade å Stora torget och äfven tre skidlöpande damer hade infunnit sig för att deltaga i utfärden. Vädret var strålande vackert med högblå vinterhimmel, men något för blidt. Sedan startsignal gifvits, skidade skaran i väg österut öfver ängarna mot Stadsliden, från hvars krön den vackra utsigten togs i beaktande. Därefter fick uppstigningens möda sin lön genom en ilande nedfärd till slätten på andra sidan. Färden ställdes därifrån förbi Mariehem och Nydala framtill Ersmark där frukostrast hölls under frisk idrottsstämmning.

Det fruktade ”klabbet”

Det blida vädret och den nästan vårvarma solen hade emellertid i förening åstadkommit det af hvarje skidlöpare fruktade ”klabbet” hvadan de sista kilometrarena fram till Ersmark blefvo mödosamma nog. En del föredrog därför att företaga hemfärden efter landsvägen, men banafdelningen måste trots det dåliga föret fortsätta färden ut i terrängen. Sedan de båda afdelningarna skilts vid foten af det höga Ersmarksberget, fortsatte ”banbrytarna” sitt värf med att uppgå spåret öfver berget. Klabbet blef allt värre och värre; gång efter gång måste skidorna spännas från fötterna och skrapas rena från det vidhäftande fotstjocka snölagret, men framåt gick det i alla fall, om också mödosamt och endast steg för steg. Öfver Jaberget kom man slutligen fram till start- och målplatsen för banan ofvanför Dragonlägret, och här åtskildes man vid fyratiden efter en visserligen besvärlig, men dock uppfriskande och lifvande utflykt.”

Skidbacken på Rödberget

Efter stora ansträngningar lyckades SK Skade under det kommande året få till stånd skidbacken på Rödberget, väster om Umeå. Backen färdigbyggdes på nyåret 1902 strax före detta års stora internationella tävlingar i Umeå. Backen tillät 25-metershopp och fanns kvar till 1921 (Inte förrän 1931 byggdes en ”riktig” hoppbacke på Hamrinsberghet som tillät hopp på över 40 meter). Genom ”Nordiska Spelen”, Skidfrämjandets

Hoppbacken på Rödberget

internationella tävlingar i Umeå 1902, slog skidsporten i Västerbotten definitivt igenom. Nordens mest framstående skidlöpare och "backlöpare" deltog. Tävlingarna i backen på Rödberget beskrevs på följande målande sätt i Västerbottens-Kuriren: "*Människomassor stora så att de påminde om Indiens myllrande millioner hade infunnit sig och åsågo, hur den ene våghalsen efter den andre tumlade om som hö säckar nedanför det väldiga hoppet... Snart ä n d r a d e s*

förhållandena och bravoropen genljödo vida omkring". Norrmannewn P Braathens hopp "togo sig som underverk" och han segrade med ett längsta hopp på 21 meter före Axel Tjernberg, Sundsvalls IF. Bäste länso var Herman Turitz, IFK Umeå på tredje plats.

G Söderqvist, IFK Umeå i skidbacken på Rödberget 1911.

Arrangerade tävlingar i längd- och backåkning

Skidklubben Skade tog under denna tid också initiativet till fältskjutningar på skidor. Under de följande åren forsatte klubben att arrangera tävlingar i längd- och backåkning för Umeå stads ungdom och hade även deltagare i större tävlingar t ex budkavletävlingen Sollefteå-Umeå 1902 där Umeåklubben slutade på sjunde plats. En viktig uppgift var vidare "att anordna skidutflykter dels för äldre personer, dels för damer och skolungdom". "Till följd av svårigheter i ekonomiskt afseende och slappnade intresse från allmänhetens sida" förde SK Skade en alltmer tynade tillvaro och somnade in före första världskriget, troligen 1912.

SKID- ÅKARE!

Af alla skidbindsen som föras i marknaden hafva inga öfverträfat **Skoglund's patenterade bindsen**. Användes 1905 af 1:sta, 2:dra och 3:dje pristagarne i täflan Mellansel—Umeå (150 km.); 1909 Knylbo—Stilm af 1:ste pristagaren serg Andersson, K. VIII, 2:dra korp. Fredriksson m. fl. Alltså böra alla skiddkare använda dessa bindsen, som endast kosta 3 kr., med järn i ögglan 3:50. *Bindset tillätades vid Sportutställningen i Umeå 1911 l. pris.*

PATENTINNEHAFVARE:
LINDSTRÖM & BACKLUND, Umeå.

Rikstelefon 373.

Annons ur
"På Skidor
1911-1912"

Södra Västerbotten mot Degerfors i fotboll 1939

av Lennart Jonsson

Gästspel i länet från allsvenska lag på trettioalet slutade alltid med seger för gästerna, ibland t o m med tvåsiffrigt resultat oavsett om det var länslaget eller någon kombination som stod för moståndet.

Överraskande seger på Gamliavallen

Men den 4 juli 1939 kom ett trendbrott, då en kombination från den södra länsdelen på Gamliavallen besegrade allsvenska Degerfors med 3 – 2 efter att ha haft ledningen med 3 – 0 till dess 20 minuter återstod av matchen. Men plåster på sårn fick gästerna i hög grad ett år senare, då tvåmålsskytten i kombinationen Gunnar Nordahl anslöt sig till brukslaget från Värmland. Ingen dålig kompensation kan man helt säkert tycka med känt facit i hand.

”Strålande propagandamatch inför fulltalig publik” och ”Västerbotten gavs ett finger -tog hela handen”, så löd rubrikerna i lokaltidningarna efter den överraskande segern. Uttagningskommittén gratulerades till en lyckad laguttagning med fem spelare från Hörnefors, tre från UIK samt vardera en från Robertsfors, Holmsund och Sandvik. Hörneforsarna var Bertil, Knut och Gunnar Nordahl, Alvar Danielsson och Torsten Åström (målvakt), medan UIK-trion utgjordes av Curt Eriksson, Tord Bornström och Börje Gustafsson. Övriga spelare var Bertil Glad (Robertsfors), Bengt Ödin (Holmsund) och Bertil Jonsson (Sandvik).

Bröderna Nordahl i landslaget och olympiska guldmedaljörer i London 1948
Från vänster: Bertil, Gunnar och Knut

Gunnar Nordahl gjorde två mål

Kombinationens forwardskedja var ypperlig, och det kom därför inte som en överraskning när hemmalaget tog ledningen. En hård frispark från Börje Gustafsson kunde inte degerforsmålvakten (”Skjorta” Bergström) hålla, varefter Gunnar Nordahl slog in returen. Samme man ökade innan halvlekens slut

ledningen till 2 – 0 efter en snabb men behärskad solorush och ”ingenting-att-göra-åt”. Gunnar motsvarade ryktet om sin målfarlighet med mäktiga och blixtnabba skott ur alla lägen. Ett bortdömt mål för offside betecknades som matchens vackraste: Curt Erikssons lobb satte Gunnar spikrakt upp i nättaket.

I andra halvlek ökade Börje Gustafsson på ledningen till 3 – 0, då han genom sin snabbhet mot all förmodan hann en brant långboll från Knut Nordahl och inte gjorde något misstag ensam med målvakten. Stor glädje bland publiken, där hattarna åkte i luften, något som inte hörde till vanligheten på Gamliavallen enligt referaten.

Kombinationen från södra länsdelen som överraskande besegrade allsvenska Degerfors i matchen på Gamliavallen i juli 1939.

Främre raden från vänster: Bengt Ödin, Torsten Åström, Bertil Jonsson.
Mellanraden från vänster: Knut Nordahl, Tord Bornström, Alvar Danielsson.
Bakre raden från vänster: Bertil Glad, Bertil Nordahl, Gunnar Nordahl,
Curt Eriksson, Börje Gustavsson.

Degerfors reducerade

Därefter var det slut på roligheterna, och degerforsspelarnas kunnighet och rutin tog allt mera ut sin rätt, och under de sista tjugo minuterna kunde vad som helst ha inträffat. Reduceringen kom ganska snart på ett vacker mål efter förnämligt samspel forwards mellan. Kombinationens försvarare kämpade dock tapper, och det dröjde ända till den sista matchminuten innan det rättvisa andra målet kom för gästerna. På tilläggstid dessutom efter det att Curt Eriksson fått behandling för en skada. Efter matchen kom Degerfors tränare Istvan Wampetits in i kombinationens omklädningsrum för att tala med centern och dubbla målgöraren Gunnar Nordahl, och vad det samtalet ledde till blev början till en fotbollskarriär av sällan skådat slag.

Knut Nordahl var planens dominant

Gunnar i all ära, men brodern Knut som centerhalv var planens huvudfigur och efter fem minuters spel publikens förklarade gunstling. ”Hans stil är inte elegant, hans rörelser inte snabba, hans löpning verkar tveksam och amatörmässig och han ger ett intryck av att inte veta, var han skall göra av sina ben,” skriver en referent, som dock tillägger: ”och ändå finns inte en spelare till i Västerbotten, som så på pricken vet vad han bäst bör göra med sina ben precis i det rätta ögonblicket.”

Publiken uppgick till 2 000 personer, som njöt av hemmaspelarnas goda insatser med både god teknik och bollbehandling. Inte minst då kände fotbollsprofilen ”Lill-Acka” Eklund, som för varje hemmamål ropade: ”Gör ett till grabbar!”

”Greven av Rom” dömde

Publiken var följaktligen nöjd med det mesta, men protesterade mot en del avblåsningar för offside på hemmaspelare. Domaren visade därefter vid några tillfällen på varför avblåsningarna kommit, och sedan blev det tyst bland publiken. Den som höll i pipan var nämligen den mest kände och internationellt erfarne aktören på planen: Ivan Eklind från Stockholm. Kallad ”Greven av Rom” efter att ha dömt VM-finalen 1934 mellan Italien och Tjeckoslovakien och svarat för en förnämlig insats. Han var även domare vid VM-turneringen 1938 i Frankrike. Eklind hade bara lovord övers till den västerbottniska insatsen. – Det var en verkligt stark och välspelade kombination, som spelade alldeles utmärkt och var för mig en prima överraskning. En betydande standardhöjning av spelet mot för tre år sedan, när jag var här och dömde en match mot Sandviken. Man kanske bör komma ihåg, att Degerfors hade en 18 timmars resa bakom sig, innan man kom till Umeå. Men den västerbottniska segern var all right och helt på sin plats, ansåg Eklind, som även delade den allmänna uppfattningen att Knut Nordahl utan konkurrens varit planens dominerande spelare.

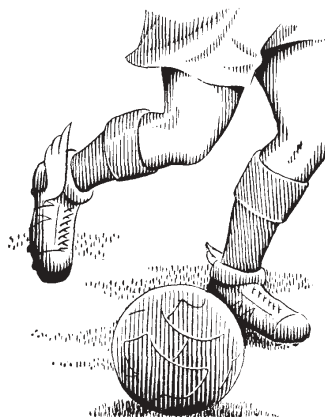
Ivan Eklind tjänstgjorde också som domare vid OS i London 1948, och då fick han sällskap av tre andra aktörer från matchen på Gammlia i Bertil, Knut och Gunnar Nordahl som blev olympiska guldmedaljörer. Men det kunde nog ingen av dom drömma om 1939.

Henry var bollkalle

En funktionär på betydligt lägre nivå vid matchen var Henry Andersson, då en ung pojke från Stöcke, som fått äran av att vara bollkalle. Han minns matchen mycket väl med Gunnars två mål liksom Knuts dominans på planen. Numera bor Henry med sin fru Aina (stor ”grabb” i tennis och medlem i VIS) i Sundsvall och båda har numera lämnat tennisbollarna mot de betydligt mindre lämpade för golf.

Håll fötterna i form!

**Go-on befriar från trötthet, ömhet och hård hud
— är dessutom bra mot fotsvett.**

Varje idrottsman vet, hur viktigt det är att hålla fötterna i form. Med varma, ömma och trötta fötter åstadkommes inga topprestationer.

GO-ON fotbalsam verkar svalkande och välgörande och håller fötterna lätta och friska, samtidigt som det verkar starkt uppmjukande och därigenom motverkar uppkomsten av förhårdnader.

Go-on är behagligt och bekvämt att använda. Det smetar inte på strumpor eller sängkläder. Köp det i dag! Finns överallt i tub till 2:— kr.

Annons ur "All Sport" nr 5 1949

Ingrid Thafvelin var Sveriges främsta simmerska på 1940-talet

av Ivar Söderlind

Ingrid Thafvelin (gift Lundberg) - sedan 1952 bosatt i Umeå - var under åren 1940-44 Sveriges bästa simmerska. Hon vann sju svenska mästerskap, slog 16 svenska rekord och deltog mitt under brinnande krig i tre landskamper. Under elitsimmartiden bodde hon i Strängnäs och tävlade för Eskilstuna Simsällskap. Alltsedan 1950-talet och många år framåt har Ingrid haft ledaruppdrag i Umeå Simsällskap. Hon har varit vice ordförande i föreningen, medlem i tävlingskommittén och tävlingsdomare vid små och stora tävlingar (bl a vid flera SM-tävlingar). I Västerbottens Idrottshistoriska Sällskaps Valberedning är hon med sedan Sällskapets start 1988 och har alltid varit en flitig gäst vid våra idrottscaféträffar.

Kändisreportage redan 1940

I ett kändisreportage i Vecko-Revyn 1940 berättar Ingrid, som på den tiden kallades ”Tavve”, att hon är född 1925 på Wibyholms gård vid sjön Båven i allra fagraste Södermanland. Där bodde hon under sina sju första levnadsår. Gården låg alldeles intill sjöstranden. I Vecko-Revyn kan man läsa att det var en lockande och älskad lekplats för Ingrid och hennes fyra syskon, men mycket farlig då bråddjupet lurade nära stranden. Det var därför nödvändigt att lära sig simma. Långt ute i sjön hade familjen flottar förankrade dit syskonen simmade ut, tumlade om som sjöfåglar mellan holmarna och bråkade av hjärtans lust, helst då vågorna gick höga. Familjen flyttade till Eskilstuna 1932 där Ingrid kunde simma inte bara under de varmaste sommarkdagarna utan också under höst, vinter och vår i det nya fina badhuset.

Ingrid Thafvelin i Vecko-Revyn 1940

Ingrids far kom från Lillarmsjö, Bjurholm

Ingrids far Albin Thafvelin var född och uppväxt i Lillarmsjö, Bjurholms församling i Västerbottens län. Han utbildade sig till agronom i Ultuna och var sedan bosatt i södra Sverige i resten av sitt liv (dog 1953). Mamma Greta kom från Forsmark i Uppland. Hon dog redan 1934 när Ingrid endast var nio år gammal.

Nådde eliten som 14-åring

Det var hennes äldre bröder Gunnar och Harald som år 1939 tog med lillasyster på simträning i Eskilstuna SS. Båda var goda simmare och polospelare i Eskilstuna SS och senare i Stockholms Studenters IF. Redan efter ett halvår deltog Ingrid med framgång på DM och efter ett år (1940) på SM där hon redan första året blev svensk mästare på 400m fritt. Efter SM kunde man läsa i Vecko-Revyn: **”Den lilla guldlockiga sörmländskan trädde vid nyss fyllda 15 års ålder fram vid svenska simmästerskapen i Linköping och med sitt glid och sin kraft i vattnet slog expertisen med häpnad. Simpresidenten Nils Backlund och gamle olympiske guldmedaljören ”Loppan” Adlerz voro ense om att lilla Ingrid är det största fynd svensk simning gjort på år och dag”**. I Vecko-Revyns reportage framgår också att Ingrid älskade småbarn, katter, hundar och blommor.

Sju SM och 16 svenska rekord

Ingrid vann SM på 400m fritt fem år i sträck 1940-44. År 1943 blev hon SM-vinnare på 100 m fritt och 1941 på 100m ryggsim. Vid denna tid var SM-programmet mycket begränsat och bestod av SM utomhus med 100 och 400m frisisim, 4 x 100m, 100m ryggsim, 200 och 400m bröstsim samt 200m livräddning. Inomhus-SM i simning infördes inte förrän 1953. Vid DM (ej vid SM) tävlade Ingrid med framgång även i bröstsim.

Ingrid Thavelin vid SM i Lidköping 1941

I frisisim satte hon totalt 13 svenska rekord bl a på 100m (1.12.4), 200m (2.37.5), 300m (4.04.8) och 400m (5.34.7). Hon satte dessutom tre svenska rekord i ryggsim: 100m(1.23.8), 150 yards (2.03.7)och 200m (3.06). Under simning en engelsk mil vid Södertäljes havsbad i augusti 1944 gjorde hon en fantastisk prestation och noterade sex svenska rekord i samma lopp: 500m (7.25.3), 800m (12.11.3), 880 yards (12.15.1), 1000m (15.25.3), 1500m (23.32.5) och en engelsk mil (25.17.2)!! Att rekorden höll yppersta klass bekräftas av att så sent som 1953, i samband med Riksidrottsförbundets 50-årsjubileum, hade hon fortfarande kvar sju svenska rekord.

Vid jubileet delades Stockholmstidningens och RF:s plakett ut till Sveriges största idrottutövare genom tiderna och Ingrid fick välförtjänt en av plaketterna.

Ingrid berättar när jag intervjuar henne våren 2004 att spännande upplevelser var landskamperna mot Danmark mitt under brinnande krig 1942 och 1943 i ockuperade Helsingör med mörkläggnings och tyska vakter som bevakade tävlingarna.

Den svenska truppen vid landskampen Danmark - Sverige i Helsingör 1942. Ingrid Thafvelin är fjärde flickan från vänster i främre raden.

Utomordentlig effektiv crawlstroke

Enligt Nordisk Familjeboks Sportlexikon simmade Ingrid en utomordentligt effektiv crawlstroke och var synnerligen uthållig. Hennes prestationer var anmärkningsvärda med tanke på att hon från sommaren 1939 och under hela tiden som elitsimmare bodde i Strängnäs som saknade inomhusbad. Dessutom var det badförbud utomhus i det förorenade vattnet i hemstaden. För att träna måste hon därför åka till Eskilstuna och under sommartid brukade hon där bo hos vänner någon månad för att kunna träna effektivt. Att simträningen under sådana förhållanden inte blev den allra bästa är uppenbart. Under vintern tränade hon mest gymnastik och skidåkning där hon visade god klass. På 10 km skidor blev det ett kretsmästerskap 1940. När sommaren kom skaffade hon sig först vattenvana och tränade in den riktiga stilen innan hon försökte göra bra tider.

Slutade tävla 1944

Ingrid slutade tävla 1944 då hon började studera vid Lanthushållsskola och fick mindre tid över till idrott. Vid sina sista SM-startar det året blev hon först tvåa på 100m. Trots en våldsamt spurt var hon med tiden 1.13.9 sekunden efter svenska rekordhållerskan Gunvor ”Pålle” Nilsson, Hälsingborgs SS. På 400m tog Ingrid en gruvlig revansch. Enligt Idrottsboken drog hon i sin effektiva stil genast från starten ifrån konkurrenterna och gjorde ett verkligt glanslopp. Hon sänkte sitt årsgamla svenska rekord på sträckan med 4 sekunder till 5.41.8 och var 13 sekunder före tvåan i mål!!

Ingrids barn har varit framgångsrika i idrott

Vid 21 års ålder gifte sig Ingrid med Åke Lundberg (1917-1998), arkitekt till yrket, och fick så småningom fem barn och har idag också 13 barnbarn. Alla fem barnen var duktiga i idrott. Gunilla, Henrik och Magnus har varit särskilt framgångsrika. Yngsta dottern Gunilla Lundberg (född 1957) tävlade under större delen av sin simkarriär för Umeå Simsällskap och tillhörde den översta svenska simmareliten. Hon anses vara länets bästa simmerska genom tiderna och deltog under 1970-talet vid EM, VM och OS. Gunilla satte tio individuella svenska rekord och 14 i lagkapper. Hon har elva individuella svenska mästerskap 1973-1976 (fyra för Borlänge) på 100 och 200m ryggsim samt på 200 och 800m fritt. Liksom sin mor slutade hon tävlingssimma redan vid 19 års ålder.

Henrik Lundberg, IFK Umeå (1950-1984), var en framgångsrik skidåkare i junioråldern och ansågs som en av Sveriges kommande storsjörar. Skidexperten Lars Lindgren berättar att Henrik 1968 blev svensk juniormästare i längdåkning på skidor 10km och samma år sexa vid Junior-EM före bl a Sven-Åke Lundbäck. Vid JSM 1969 blev det en andraplats och 8:e plats vid Junior-EM. Vid JSM i Holmsund 1970 kom han tvåa på 15 km i äldre juniorklassen efter Thomas Magnusson, Delsbo. IFK Umeå vann stafetten med Henrik på sista sträckan

Magnus Lundberg, OK Björken (orientering) och IFK Umeå (skidor) (född 1954) tillhörde under 1970-talet svenska junioreliten i orientering och längdåkning på skidor. Han var bofast i svenska juniorlandslaget i orientering och blev bland annat svensk juniormästare i budkavle för OK Björken 1974 och individuell juniordistriktsmästare för Västerbotten 1973. Både 1971 och 1972 vann han tillsammans med Peter Söderström och Erik Wäppling junior-SM i stafett på skidor och deltog 1974 vid Junior-EM i grenen. Även Henrik och Magnus slutade alltför tidigt med elitidrott i och med att de påbörjade sin utbildning vid Tekniska Högskolan.

Ingrid motionssimmar fortfarande

Även om Ingrid inte tävlingssimmat sedan 1944 har hon under alla år motionerat i simsässängen och som framgått varit aktiv ledare i Umeå Simsällskap sedan

1950-talet. Fortfarande simmar hon ett par gånger i veckan. Sedan 33 år är hon med i badarklubben "Näckrosorna" vars 25 medlemmar varje lördag simmar, vattengympar och badar bastu i Umeå Simhall. Ingrid är en av tolv medlemmar som varit med alla år. Dessutom vattengympar hon på tisdagar i IKSU

Sportcenter tillsammans med bl a jämnåriga

kompisen Margit Ek-Lindqvist, under 1940-talet i länseliten i både handboll och tennis och tidigare styrelseledamot i Västerbottens Idrottshistoriskas Sällskap. Blygsamma Ingrid, som på inget sätt vill framhäva sig själv, bekräftar lite motvilligt att hon kanske fortfarande har kvar sin crawlteknik (även om det numera går långsamt). Under 1940-talet ansågs hennes fina simteknik vara den effektivaste man sett hos en svensk simmerska.

Janne Åman visar Lars Öster och Ingrid Lundberg IKSUs Sportcenter vid caféträffen den 11 november. (Foto: Ivar Söderlind)

SM i simning i Linköping 1940. Ingrid Thafvelin i mitten, Sally Bauer t.v. och Gunnel Söderberg t.h. studerar tävlingsprogrammet. Sally var första skandinav som simmade över Engelska kanalen 1939.

Friidrottsminnen från Holmsund och Lappmarken

av Harry Holmgren

I detta nummer av Viueellt har vi fått möjlighet att publicera Harry Holmgrens intressanta friidrottsminnen från Holmsund och Åsele som absolut måste räddas åt eftervärlden.. Harry var under många år fridrottsledare och platsredaktör för Västerbottens-Kuriren i Åsele. Hans minnen skrevs ursprungligen till Västerbottens Friidrottsförbunds planerade minnesskrift på 1990-talet som på grund av materialbrist aldrig gavs ut.

För en grabb i Holmsund var fotboll det ena allenarådande på 1940-talet. Men ibland kom ändå fotbollen på undantag. Som när "Gabbe" Gabrielsson drog iväg på sina snabba 400 m-lopp. Eller när det var friidrottsävlingar och Holmsund gästades av länghoppare "Ivve" Norin, Boliden, och längdshoppsgropen visade sig vara för liten. En annan favorit var förstås släggkastaren Erik Johansson, Umedalen. De flesta grabbarna, brädgårdsindianerna kallade, deltog inte i friidrott utom då vid klubbmästerskapen. Och det var en historia för sig.

Harry
Holmgren

Oj vilken träning i Holmsund

Malmötränaren Erik Levin lockades att träna IFK Holmsunds fotbollsskilar. Och det blev en träning vi aldrig sett maken till. Först fem varv kring Kamratvallen. Så två timmars teknikträning och på det tio varv runt planen. Undra på att vi fick järnkondition.

Med denna träning bakom oss ställde nästan alla upp i klubbmästerskapen. Centerhalven Bengt Ödin gjorde ledigt dryga 6 meter i längd utan teknikträning. Och långloppen dominerades av fotbollsspelarna. Som också sett Ivar Nilsson, Sandvik, hyva iväg spjutet i imponerande längder.

Året var 1947

Året var 1947 och undertecknad var just kommen till Kristineberg. Där fanns dåvarande elektrikern och 400 m-löparen Sture Forsen med anor från Meselefors i Vilhelmina och en framtid som LO-bas i länet. Som alla intresserade friidrottare i lappmarken fått göra så ordnade Sture själv ett eget friidrottslag att åka för

kamp i Malå. En annan skulle springa 100m och tillsammans med min lagkompis blev det dubbelseger.

Det gick bara runt

Nu uttogs jag att jämte Sture springa 400m mot samma grabbar som enkelt besegrats på 100m. Taktiken var att Sture Forsen skulle dra ifrån medan jag skulle lägga mig bakom Malågrabbarna för att ta dem i spurten. 20 m kvar gick jag om och dubbeln syntes klar. Då sprang jag in i väggen. Gräsplanen snurrade och trots att benen gick upp och ner kom jag ingen vart och heller aldrig i mål. En sådan spring-ini-väggen historia hände också en norsk löpare på Lappvallen i Åsele. Och trots att killen använde hela löparbanan på upploppet kom han ändå i mål och en poäng var räddad.

Amatörism i lappmarken

På tal om amatörismen leder säkerligen lappmarkens friidrottstrupp stort i Västerbotten. Eller vad sägs om 500 kr i upplånad reskassa och en sammanlagd resa per bil på dryga 100 mil. Sådana var de ekonomiska förutsättningarna för de friidrottare som i augusti 1961 skulle tävla i den årliga friidrottsskampen mot Helgeland, denna gång i nordnorska Mosjön. Traktamenten var det inte tal om och utlovade kronan per mil bara försvann. Ledaren Harry Holmgren lånade själv ut reskassan med små utsikter att få pengarna åter från ett länsförbund utan pengar. Ljusset i mörkret var Erik Svensson, Umeå som från Idrottsförbundet länkade över pengar till utlånaren. Inte undra på att folk inte stod i kö för att leda lappmarkens friidrott.

40 mil eller mer hem

Nog fanns det intresse för friidrott i lappmarken på 1950- och 60-talen. Och föräldrarna ställde upp för att skjutsa sina ätteläggar till de många gånger mycket avlägsna tävlingsplatserna. Norgeresorna var förstas ett kapitel för sig. Att resorna dit för kampen mot Helgeland fortsatte från 1954 till 1967 vartannat år är en gåta. Ungdomens belackare på den tiden fick minsann på nöten!

Spjutkastaren Ingvar Molin gjorde en prestation värd att minnas. Först spelade han fotboll med Dorotea mot Ormsjö på lördag afton. Sedan skjutsade vännen Gösta Sandström honom till Tärna för övernattnig för att dagen efter fortsätta mot Mosjön och komma 15 minuter före spjuttävlingen och belägga andra plats. Sedan direkt i bilen för återfärd de 50 milen till Dorotea. Tala om vilja att vara med. Samma gällde norske kulstötaren Kåre Bang som färdades två dygn i båt, buss och bil för att få vara med.

Otaliga äventyr

Friidrott i lappmarken på 1950- och 60-talet var rena äventyren för många. Man minns Laiksjöbergarn Svante Höglund när han anlände per motorcykel. Liksom en skräckfärd från Slussfors mot Vilhelmina och Åsele, då vassa stenar på vägen gav två punkteringar och stopp tills släktingar kom och hjälpte. Eller vad sägs om diskus- och kulstötaren Martin Holmgren, Sorsele som bara stängde sin bensinstation för att få tävla.

Martin Holmgren

Eldsjälen Rune Hestner

Rune Hestner från Slussfors i Storuman är nog den främste av länets och lappmarkens eldsjälar. Som sådan också idrottskonsulent i Västerbotten. Vi samlades på min föräldragård och stuvade om oss i färre bilar mot Norge. Så blev det i olika sammanhang. Och visst var han företagsam då han åtog sig att ordna tjejer från sjukstugan i Mo i Rana om vi bara stannade ett par dagar till. Allt var också klart om vi bara nappat. Men jobben väntade.

Stor publik

Friidrottstävlingarna runt lappmarken drog faktiskt stor publik och publikintäkterna klarade det mesta. Här tävlades i Åsele, Dorotea, Laiksjö, Vilhelmina, Malå, Lycksele, Sorsele och Storuman. Banorna var det si och så med men huvudsaken var ju att få tävla. Himmel vilket jobb som lades ner på idrottsplatserna under denna tid. Och allt frivilligt. Fruar och fästmör hjälpte till och det mesta klaffade.

Slut på eran 1967

Friidrott i lappmarkens föreningsliv fick mer eller mindre dödsstöten 1967. Norge sade nej till fortsatt kamp, då lappmarken tappats på så mycken ungdom att ett konkurrensstarkt idrottslag inte kunde ställas upp. Visst har enstaka friidrottare ställt upp för olika föreningar men friidrotten förlorade mer eller mindre alla fästen förutom då Lycksele. Inga ledare ville ta över när undertecknad och andra tröttnade. Undra på det, när ledaren själv måste låna eller hålla pengar för att allt skulle klaffa.

Minnena tränger på

Samtidigt som man kommer ihåg hur vanskligt vi som sysslade med friidrott i lappmarken hade det så överväger ändå de många goda om än dråpliga minnen som tränger på. Som när mullret från motorcykeln förkunnade att nu var Laiksjöbergarn Svante Höglund på gång till dagens tävling. Eller när norske

kulstötaren Kåre Bang gästade Åsele och så när åt upp köttbullarna själv, när de skulle räcka för ett helt lag. Eller när VK:s medarbetare i bygderna samlades i Vilhelmina en vintrig helg och trådde dansen med friidrottare från Helgeland, som jag själv råkade känna igen efter tiotals år. Eller när Åsele åkte med två friidrottslag till Laiksjö för kamp en vardagkväll. Eller när Martin Holmgren med kompisens hjälp utan riktiga banor ordnade tävlingar. Det är grejor det!

Höjdhoppstjärna till Åseles friidrottsgala

Ett dråpligt minne är också när vi i Åsele lyckats få dåvarande svenske höjdhoppstjärnan Bertil Holmgren, Westermalm att ställa upp vid Åsele IK:s friidrottsgala. På träningen före höjdhoppstävlingen lekte sig Bertil över både 1.90 och 2 meter. Detta i överdragskläder och han jublade över vår höjdhoppsbana med dess underbara svikt. Fler hundra personer hade kommit för att se honom. De flesta grenar hade avgjorts och alla väntade på dagens clou. Värre regn än som då kom hade vi aldrig upplevt. Hur mycket ”stjärnan” än satsade så kom han inte ens över 1.90. Undra på att både vi och Bertil hade gråten i halsen. Vi hade ju kunnat få se ett svenskt rekord på Lappvallen i Åsele.

Tufft att vara friidrottsledare

Att det var tufft att vara friidrottsledare vet undertecknad med rätta. För inbjudan svarade Harry Holmgren. Densamme var tävlingsledare och samlade en arrangörsstab. Tävlingspeakern Harry Holmgren som också fotograferade tävlingsinsatserna. Och när tävlingarna var klara återstod bara att skriva referatet. Undra på att en tävlingsledare i lappmarken kunde vara slut efter en sådan dag. Många flera klarade samma sak.

Idrottsmän man minns

Idrottsmän man minns från ledartiden för lappmarken är många. Nisse Forsgren – allroundaren med tresteg som fränsta gren. Ingvar Irdalen och Andry Rickardsson i spjut. Suveräner som Torbjörn Bäckman och Laiksjöbergarn Svante Höglund på långdistans. Martin Holmgren i diskus, Lasse Koskinen på 100m liksom tvillingarna Christer och Roland Persson från Lycksele för att inte tala om skidåkaren Sture Grahn som var en baddare på medeldistans.. Och 1965 slog popartisten Curt Nordlander från Fredrika till med 1.93 i höjd och lappmarksrekord. Rekord av Don Curtis löd rubriken. Och Sören Burman kunde gått hur långt som helst på långdistans. Men se lappmarken hade inga tränare för alla dessa talanger!

Nils Forsgren,
trestegshoppare
från Lycksele IF.

Bertil Holmgren,
Westermalm med
personrekordet 210
deltog vid Åseles
friidrottsgala på 1950-
talet.

"Laiksjöbergarn"
Svante Höglund leder
före Åke Karlsson,
Lycksele IF vid en
tävling på Lappvallen i
Åsele.

Ett sprinterlopp på
Lappvallen i Åsele
under 1950-talet.

”Vinterspelen i Burträsk” 1925-1929

av Bruno Lundström

”Redan vid 6-tiden på söndagsmorgonen var startplatsen på Normarks gård fylld av en intresserad publik. Storrännare från när och fjärran hade hörsammat idrottsklubbens inbjudan och mött upp för att delta i den första stora kraftmätning, som ägt rum i Burträsk.”

Så inledde Norra Västerbotten sitt referat av den propagandatävling på skidor, som Burträsk IK arrangerade den 15 mars 1925 under namnet ”Vinterspelen i Burträsk”. Det dåliga föret till trots - det snöade kraftigt under hela tävlingsdagen - ställde 154 deltagare upp till start i de olika åldersklasserna och åskådarnas antal uppskattades enligt referenten till nära 2000. Initiativtagare till tävlingen var BIK:s då nyvalde ordförande Waldemar Zetterberg. Denne, som var Robertsfors AB:s förvaltare i Burträsk, kom f.ö. att inneha ordförandeposten i BIK ända till 1940.

Fortsättning kommande år

1925 års lyckade tävling bäddade för en fortsättning. Vinterspelen i Burträsk 1926 samlade 190 tävlande, 1927 deltog 232 åkare, 1928 var antalet 271 (från 13 ”idrottssammanslutningar”). 1929 skedde så en minskning till 172 startande. Varje år samlade tävlingarna ”stora skaror av åskådare”. Dessutom arrangerade klubben varje fettisdag skoltävlingar, dit även byaskolorna inbjöds. Klubb- och träningstävlingar genomfördes. Tillfällen att erövra skidlöparmärken i olika valörer ordnades. Av inbjudningsprogram framgår att man förutom åldersrelaterade klasser även hade ”100-kilogossar fyllda 40 år”, 20 km och ”fruar av alla åldrar”, 5 km.

Om man skrev ut Vinterspelens överledare, generalsekreterare och funktionärer i programmet försågs var och en av dessa med titel. 1928 års funktionärer var skogschef, bokhållare, distriktslantmästare, skogsförvaltare, schaktmästare, jägmästare, landsfiskal, kassör, kamrer. 3 funktionärer var handlare och 2 medhjälpare var ”herr” (Ingen ”fru” bland funktionärerna). Som synes idel ”tunga” namn i arrangörsstaben. Frågan är om det var dessa som också svarade för upptrampningen av tävlingsspåren.

De första åren startade löparna vid biografen, men fr.o.m. 1928 användes området kring Röda skolan (invigd 1925) som start- och målplats. Seniorerna, som åkte en 15 km lång slinga två varv, bjöds på riktigt kuperad terräng. Deras spår gick

De 9 deltagarna i 1927 års tävling för "Fruar i alla åldrar 5 km" står uppställda inför starten. De är fr.v. 226 Svea Pettersson (5:a 29.30), 258 Henny Lind (6:a 29.58), 262 Signe Vestin (4:a 29.04), 260 Nanny Lindberg (1:a 28.25), 257 Hilma Boström (7:a 30.20), 259 Hildur Dahlkvist (3:a 28.58) 261 Ebba Lind (8:a 31.40), 263 Naima Berglund (2:a 28.36), 220 Vilma Markström (9:a 32.19) samtliga Burträsk IK. Fotoägare: Burträsk's Hembygdsförening

mot Västomsundet, längs kanten av Rossberget, förbi Lillåbacka och över Rislandet. Via en stigning vid Björnberget bar så det tillbaka över Kvarnberget, ned mot Västomviken och till målet.

Gredigna prissamlingar

Gedigna prissamlingar och väl genomförda arrangemang medförde, att många av länets bästa skidlöpare ställde upp. Vinterspelen i Burträsk hjälpte till att öka motivationen och intresset för skidsporten i hela regionen. Detta avspeglades tydligt i resultatlistorna från dessa år, där skidlöpare från Burträsk IK och IFK Åsträsk stod för goda prestationer. BIK-trion Birger Burström, Tage Mellkvist och Sigvard Sjöström tog år 1925 lagsegern i DM på juniorernas 20 km. 1927 års JDM 20 km dominerades helt av Burträskbygdens åkare, som lade beslag på de fem första platserna. John Burlin, IFK Åsträsk segrade före Birger Burström, Burträsk IK med Einar Signarsson, Holger Jonsson och E. Lundström, samtliga IFK Åsträsk som respektive trea, fyra och femma.

Även i damernas DM 10 km blev det triumf för Burträsk IK. 1927 i Skellefteå vann Gunborg Wahlberg 5.11 före tvåan och 1928 i Sandvik var hennes försprång till tvåan 1.26. 1928 deltog Gunborg i SM 10 km i Sundsvall. Hon blev med tiden 1.04.24 10: a i klass II och fick 14: e placering totalt. (I SM damer 10 km 1928

fullföljde 30 löpare). Överlägsen och oväntad segrare var Astrid Bylund, Selånger med 56.34. Gunborg Wahlbergs tid var 1.04.24. Storfavoriten och regerande mästarinnan från säsongerna 1925-27 Signe Pettersson, Djurgården kom totalt på delad 10:e plats med tiden 1.03.35. Tyvärr slutade Gunborg Wahlberg tävlingsåka efter säsongen 1929, ännu ej fyllda 22 år.

Komplement till 1920-talets propagandatävlingar

Vinterspelen i Burträsk blev en lämpligt påtryckande konkurrent och för de tävlande ett uppskattat komplement till de populära propagandatävlingar som Skellefteå IF och AIK arrangerade på 20-talet. (AIK hade i 1925 års tävling i mars 445 anmälda och SIF:s arrangemang samlade över 400 deltagare). I Vinterspelens resultatlistor hittar man bl.a. Axel Wikström, Skellefteå AIK. 1927 står han som segrare i juniorernas 20 km före det årets junior-DM-mästare John Burlin, IFK Åsträsk. 1928 blev Axel 6:a i seniorklassen och 1929 var han 2:a efter Algot Andersson, Robertsfors. Axel Wikström, som slog igenom som storlöpare vid SM i Umeå 1931, erövrade OS-silver på 18 km i Lake Placid 1932 och på 50 km i Garmisch 1936. Mest hyllad och känd blev han, då han 1935 som förste icke-finländare vann 5-milen i Lahtis. (Han var då jämte bodensaren Nisse Englund, som med 12 min segermarginal vunnit VM 50 km, påtänkt till Svenska Dagbladets bragdmedalj. Denna hamnade dock hos Hans Drakenberg, europamestare i fäktning.)

Ett annat känt namn, som dyker upp i Vinterspelens resultatlistor är Erik Lundström, Klemensnäs IF. 1926 blev Erik 4:a på 10 km 15-18 år, 1927 vann han samma grupp, 1928 var han 7 min före tvåan på 20 km för äldre juniorer och 1929 blev hans segermarginal hela 8 min 23 sek. Det året var Erik Lundströms överlägsenhet i Burträsk Vinterspel inte så oväntad. Som 18-åring hade han nämligen veckorna innan sensationellt vunnit junior SM 20 km i Hudiksvall, 2.43 före tvåan (Agne Gustafsson, Säfsnäs) och 3.43 före trean (Erik Eriksson, Sälén). Klemensnäs-Lundström, som framför allt var en duktig stakåkare,

Erik Lundström, Klemensnäs IF vann junior-SM på skidor i Hudiksvall 1929 och i Arvika 1930. Här står han klar för start i Burträsk Vinterspel 1926. Han blir 4:a i klassen 15-18 år 10 km, tid 47.05. Fotoägare: Burträsk Hembygdsförening

försvarade året därpå sitt SM-guld vid junior-SM i Arvika, då han efter sig i resultatlistan hade Birger Nilsson, Lycksele, Allan Carlsson, Vittjärn, Bertil Melin, Wäija-Dynäs, Martin Matsbo, Hedemora och Manfred Stattin, Bollsta, löpare som senare kom att bli framgångsrika inom svensk skidsport. Erik Lundström kallades till flera träningsläger av Svenska Skidförbundet, men tyvärr infann han sig aldrig till dessa.

Rännar-Per

Per Marklund, Skellefteå AIK, ”Rännar-Per”, som besegrade Erik Lundström vid JDM 1930, åkte även han flitigt och bra i Vinterspelen. Bl. a. vann han som yngre junior 10 km 1929. (I 1928 års resultatlista över pojkar 13-15 år 5 km, som redovisar 54 tävlande, finns på 34:e plats Alvar Hägglund, Hjöggböle IF. Det skulle kunna vara Alvar Hägglund från Bureå och Örviken, som senare kom att representera Sverige internationellt, 1937 i Chamonix, Frankrike och 1939 i Zakopane, Polen. Är det någon som vet?)

Vid Burträsk Vinterspel vann Edvin Lindgren, IFK Åsträsk 3-milen såväl 1925 som 1926. Vid 1927 års lopp segrade SIF: s Arvid Alm (bror till vasaloppssegraren Ernst Alm). Vid de följande två åren belade åkare från Robertsfors IK tätplaceringarna på 3-milen, 1928 Konrad Nilsson och 1929 som nämnts Algot Andersson (tidigare IK Klintarna, Överklinten)

Gunborg Wahlberg dominerade på damsidan

På damsidan fanns en dominant: Burträsk's Gunborg Wahlberg, som vann damernas 10 km tre gånger 1925, -27, -29. 1926 vann Annie Melander, Söderby och 1928 var Astrid Wikström BIK snabbast, med 45 sek tillgodo på Annie Melander. 1926 satsade Gunborg Wahlberg helt på skidlöparmärket för damer 20 km (tid: 1.58.22.) 1928 kunde Gunborg inte delta i Burträsk Vinterspel, eftersom hon samma dag åkte SM-milen i Sundsvall (med en 10: e plats i klass II och 14:e placering totalt som resultat). Sina tre segrar till trots blev det inte Gunborg Wahlberg utan Annie Melander (Söderby), som erövrade damernas poängpris ($10+9+9+9=37$ för Annie mot $10+10+10=30$ för Gunborg)

Inför 1929 års vinterspel var spänningen stor, om vilken burträskbo, som först skulle uppnå de 40 poäng, som stipulerats för att för alltid erövrade den ”stiliga pokal”, som Robertsfors AB redan 1925 skänkt som poängpris i klassen seniorer 30 km. Avgörandet kom att stå mellan Edvin Lindgren, IFK Åsträsk, som före 1929 års tävling hade 39 p och Algot Lindkvist, Burträsk IK, som erövrade 37 p. 1925 och 1926 hade Edvin vunnit med Algot som tvåa. 1927 var Edvin 2:a och Algot 3:a, 1928 var det tvärtom: Algot var tvåa och Edvin trea, f.ö. endast en sekund efter Algot i tid.

Bestämmelserna för Robertsfors AB: s poängpris var klart definierade redan från 1925. I tävlingen om ovan nämnda av dessa poängpriser, skulle man bortse från deltagare från andra orter och endast räkna på inbördes placeringar bland skidlöparna från Burträsk.

Vid 1929 års vinterspel fick prislistan på 3-milen följande utseende:

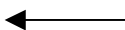
1.	Algot Andersson	Robertsfors IK	2.26.46
2.	Axel Wikström	Skellefteå AIK	2.27.59
3.	Nils Lindkvist	Skellefteå AIK (f.d. BIK)	2.30.57
	(Burträskbo i poängpris-räkn..)		
4.	Konrad Nilsson	Robertsfors IK	2.31.44
5.	Algot Lindkvist	Burträsk IK	2.35.29
6.	A Bergkvist	Skellefteå AIK	2.35.21
7.	Birger Burström	Burträsk IK	2.38.49
8.	Göte Lindberg	Burträsk IK	2.38.57
9.	Edvin Lindgren	IFK Åsträsk	2.39.01
10.	B Björk	Skellefteå AIK	2.31.34
11.	Manfred Rönnlund	Burträsk IK (Assars farbror)	2.42.39
12.	Einar Signarsson	IFK Åsträsk	2.49.14
13.	Bo Nyström	Bureå IF	2.52.49
14.	Birger Lindberg	Burträsk IK	3.19.54

Algot Lindkvist vann vandringspriset

För att kunna slutgiltigt fastställa, vilken burträskare, som skulle hemföra det åtråvärda vandringspriset gjorde tävlingsledningen en tabell över de båda huvudkonkurrenternas insatser under de fem Vinterspelen. Bäste burträskbo erhöll 10 p, näst bäste 9 p etc.

	Algot Lindkvist			Edvin Lindgren		
1925	2.22.12	2:a	9p	2.20.16	1:a	10p
1926	2.17.28	2:a	9p	2.09.42	1:a	10p
1927	2.07.26	2:a	9p	2.06.35	1:a	10p
1928	2.08.40	1:a	10p	2.08.41	2:a	9p
1929	2.35.29	2:a	9p	2.39.01	5:a	6p
S:a	11.31.15		46p	11.24.15		45p

Genom att Algot Lindkvist var fyra placeringar före Edvin Lindgren (tre om man bara räknar tävlande från Burträsk), gick han i 1929 års tävling förbi denne och hemförde med 1 poängs marginal det åtråvärda vandringspriset.

Arvid Alm , Skellefteå IF strax efter målgången på 3-milen i Burträsk Vinterspel 1927.

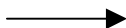
33 löpare fullföljde 30 km-loppet och 232 tävlade i spelen. Arvid Alm vann på tiden 2.01.14,5

(Lägg märke till halvsekunden på ett 3-milslopp!). Tvåan Edvin Lindgren, IFK Åsträsk hade tiden 2.06.35

Fotoägare till samtliga bilder på denna sida: Burträsk Hembygdsförening

182 Annie Melander Burträsk, 184 Edit Lundström Söderby och 185 Gunborg Wahlberg Burträsk står klara för start på 10 km för damer fyllda 18 år vid Burträsk Vinterspel 1927. Gunborg, DM-segrare i Västerbotten 1927 och -28, vann här överlägset på tiden 54.14. Annie blev tvåa ,tid 1.01.55. Edit, som helgen innan vunnit ett 7 km-lopp i Storbrännan, tvingades bryta. 192 Efraim Burwall, som skymtar mellan damerna, blev 6:a bland "Gubbar fyllda 40 år" på tiden 1.04.43

Algot Lindkvist, Burträsk IK, var den som efter spännande kamp i 5 tävlingar med i första hand Edvin Lindgren, IFK Åsträsk lyckades erövra det ståtliga vandringspris, som Robertsfors AB ställt upp

Varför upphörde Vinterspelen i Burträsk?

Varför upphörde Vinterspelen i Burträsk, då de under åren 1925-29 samlat så många deltagare och lockat stor publik? I 1930 års protokoll § 10 står det: ”beslöts, att därest snöförhållandena så medgiva, anordna de sedvanliga ”Skolungdomens fettisdagstävlingar” den 4 mars. Däremot skulle de under de 5 senaste åren af idrottsklubben arrangerade stora propagandatävlingarna under benämningen ”Vinterspelen i Burträsk” detta år inställas. Detta dels på grund af de denna vinter ogynnsamma och opålitliga snöförhållanden, dels ock på grund af ekonomiska skäl. Samtliga i denna tävling uppställda vandringspris hade under förra året för alltid eröfrats”

Inte heller 1931 anordnades vinterspel i Burträsk. Burträsk IK var vid den här tiden i full färd med att söka skaffa en idrottsplats. Det krävde gedigna insatser i arbete och ekonomi. Troligtvis ansåg många i styrelsen efter 5 år av hårt frivilligt arbete med Vinterspelen att det var viktigare att satsa på en permanent idrottsplats än att jobba för en stor skidtävling, som visserligen gav gott renommé, men som inte gav ekonomi i förhållande till arbetsinsats. 1929 inköpte BIK ett område vid Tjärnebacka i Nedre Åbyn för att nyttjas till idrottsplats. 1932 fanns en fotbollsplan på Tjärnebackavallen, 1933 iordningställdes löparbanor, hoppgröpar och kastringar. För att förbättra ekonomin anordnade Burträsk IK 1933 travtävlingar på Burträskets is. Även dessa samlade stor publik.

Rättelse!!!! P.g.a fel bild i förra nummret sätter vi nu in den rätta.

Segrarna vid en klubbävling i Kalvträsk troligen 1935:

fr. v. Einar Signarsson, Valdemar Lindberg, Mauritz Berglund, Birger Konradsson, Ivar Nilsson och Gustav Boman.

Ivar Nilsson (med AIK på tröjan - han tävlade för Skellefteå AIK 1934) var 1935 distriktsmästare på 1500 m,

5000 m, 10000 m och terräng 7000 m. Samma år blev han 7: a vid SM 10000 m på Stockholms Stadion med tiden 33.20.4, då nytt distriktsrekord. På foto saknas bl.a. Evert Westman, distriktsmästare i diskus 1935 och senare den förste västerbottning att kasta diskusen över 40 m.

Limerickar om idrottskändisar - läsartävling

av Lennart Forsberg

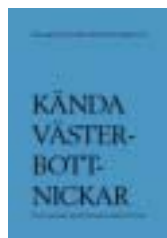
Känns kändisarna igen?

Alla vill vi vara idrottare...

Och alla har vi våra idrottsminnen.

Kändisar och okändisar älskar idrott.

Men allra mest måna om att få berätta om sina idrottserfarenheter
verkar kändisarna vara!?

Den insikten fick jag när jag knåpade ihop min lilla bok "Kända västerbottnickar", en limericksamling som berättar om ett hundratal kända västerbottningar – alla är inte idrottare, men väldigt många av mina västerbottningar har ett idrottsligt förflutet av mer eller mindre framgångsrik karaktär.

I detta nummer av Visuellt presenterar jag några av mina limerickar, som en slags läsartävling. Du som lyckas identifiera kändisarna bakom mina rimord får boken som belöning!

Vilka sex kända västerbottningar döljer sig bakom dessa verser?

Alla har idrottsligt påbrå även i de fall det inte framgår av de rimmande raderna:

1. TONFALL

En jetsetjurist ifrån Burträsk

på brottmål blitt rik utan ursäkt.

Med det målbrott han har

Blir hans röst ganska rar

Men sångarn är ännu rätt purfärsk.

2. BACKAR TILLBAKA

En bollkänslig back för till Gnaget

Med back som han fått utav laget.

Men rätt snart sa han tack

för tillbaka han stack

till Eyra och landslagsuppdraget.

Notis i VF den 19/2 1946.

3. SPELSUGEN

En spelare i Berndts salonger
Har gett bowlingen sina säsonger.
Och hårt i en tygel
hölls ”Två och en flygel”.
Nu golfbollar yr som ballonger.

4. HOPPFULL

En saxgalen yngling i Sjön
lär sig dyka så smått uti lönn.
Med sitt Sjöbotten-liv
får han de perspektiv
recensenter nu ger sitt beröm.

5. PRISVÄRD

En artist på gala för Grammis
Vid prisbord visst numer är stammis.
Om från snowboardens dar
hon har prisskåpet kvar,
då samlar ej Rock-Björn på dammis.

6. FORMKURVIG

En sexbomb som bott uti Tavle
fick formtopp ”not far i from Gavle”
Riktigt stor är hon nu
med två bomber som ju
lär tända som krute å svale.

Du som behöver mera ledtrådar för att lista ut vilka personer det handlar om,
kan ta en titt på webbsidan: <http://www.ordbanken.se/vnick2.html>
Där finns en förteckning med västerbottningar som jag rimmat om.

Lyckas du räkna ut vilka personer som döljer sig bakom de sex limerickarna,
svarar du enklast genom att skicka ett e-postbrev till Lennart@ordbanken.se
eller brev till Ivar Söderlind, se adress sid 3.

I nästa nummer av Visuellt publiceras de rätta svaren. Förhoppningsvis har jag
då också skrivit en mer djuplodande artikel om de sex personernas idrottsmeriter.
Det handlar om sanningar som dagens idrottsentusiaster knappast har en aning
om...

Lycka till!

Lennart Forsberg

Bert-Åke Varg

Frejdigt

En slitvarg som formats på Freja
har sångröst det måste man säga.
För som ung fanns ett mål
att nå upp till Cupol,
den skivan rätt enkelt han greja.

Bert-Åke Varg, f. 1932 i Hörnefors – fast då med efternamnet Lundström. När han flyttade till Stockholm för att spela in skivor på Cupol ville skivbolaget ge honom ett kortare namn – och det fick han!
Bert-Åke har även medverkat i musikaler, framträtt i folkparkerna och medverkat i Riksteatern. Många är också hans röst dubbningar för tecknade filmer, Pentti Varg är inte den ende! Allra mest känd är han nog för rollen som Gustav Sjögren i tv-serien ”Reederiet”.

Svar på frågesport

Vem är det? Smeknamn 2003:1

av Åke "Fotrex" Forsberg

Här följer på sedvanligt vis svar och pristagare på Åke Forsbergs frågesport från förra numret av Visuellt. Vi har som vanligt fått in svar från Sven-Erik Fahlman, Skellefteå men tyvärr inte från någon fler. Visst borde väl fler av alla dem besvarar frågorna hemma ha skickat in svaren till Ivar. I detta nummer av Visuellt har ni chansen att besvara Lennart Forsbergs kluriga limerickar om idrottskändisar - skicka in svaren! Sven-Erik hade denna gång suveräna 17 rätt. Han missade fråga 107), 108) och 119). Pris i form av en idrotts-historisk bok från Idrottsantikariatet i Stockholm kommer. Här följer de rätta svaren med Åke Forsbergs initierade kommentarer:

101) Zagallo, Jarl Forsgren, fotbollsback och brassedödare från Lövånger och Gimonäs.

102) Pujje, Per-Ove Brännström, ishockeyspelare i Medle, SIF, Malmö.

103) Pojje, Anna Pohjanen, landslagsspelare från Sunnanå, senare Älvsjö.

104) Lalla, Hans Landström, slitstark ytterhalva i Lyckseles allsvenska kvallag i fotboll 1956.

105) SOS, Sven-Olof Sandberg från samma lag.

106) Vittjär, Stig Sundqvist, tränare för Skellefteå IF:s fotbollslag på 1950-talet. Kom då från italienska Roma, men fick inte spela i SIF. Sedan lättade man på proffsbestämmelserna och Vittjär blev spelande tränare i GIF Sundsvall.

107) Frippe, Peter Fredriksson, SIF, landslagsman och långdistansare i löpning.

Hans "Lalla" Landström

Sven-Olof "SOS" Sandberg

108) Foppa, Birger Forsberg, Skellefteås första proffs, speedwayförare i England på 1950-talet.

109) Zacke, B O Zackrisson, fotbollsmålvakt i Holmsund, given i länslaget. Zacke kallades också Skellefteås simmarpappa dr C G Zackrisson.

110) Zanke, John R Sandström, IFK Umeå, ”fotbollens fader” i Västerbotten. Bodde även i Skellefteå en tid i mitten av 1950-talet.

111) Lill-Zacke, Thomas Zackrisson, liksom sin far målvakt i Holmsund.

112) Lövet, Bengt Lövgren, fruktad målskytt i IFK Umeås allsvenska hockeylag.

113) Lill-Barre, Ulf Barrefjord, IFK Umeå. Blev mer känd än storebror som hockeycenter.

114) Banjo, Börje Liljedahl, hockeyback en kort tid i Skellefteå AIK, kom från Karlberg.

115) Charlie, Kjell Brännström, fotboll och ishockey för Medle, SIF och SAIK. Bror med Janscha och Pujje.

116) Strallan, Hans-Olov Strahlström, hockeyback i Rönnskär.

117) Ölis, Jan-Åke Sandström, Mr Rönnskär, ledare i fotboll och ishockey sedan 1950-talet. Senare höjdare i fotbollsförbundet.

118) Nacka, Roger Bohman, fotboll och ishockey för SAIK, kom från Norsjö.

119) Show, Helge Asplund, Skellefteå AIK:s hejaklacksledare, sedan showmaster i bowling.

120) BP, Bengt Persson, Lövvånger, IFK Umeå, landslagsman på 3000m hinder.

John R "Zanke" Sandström

Stig "Vittjärv" Sundqvist. (Se föregående sida.)

Idrottscaféträff i Skellefteå med ”guldhjältarna” den 14 oktober 2003

av Lennart Jonsson

Det var mycket glans av ädelt slag över VIS:s caféträff i Skellefteå den 14 oktober 2003 i isstadions lokaler, där 38 deltagare först tog del av den förnäma utställningen ”Guldhjältar”, innan det var dags att låta en del av hjältarna själva ta till orda och berätta episoder ur sina idrottsliv.

Guldolympiern Evy Berggren

Först ut var gymnasten Evy Berggren, som intervjuad av Bruno Lundström, berättade om sin väg till framgång som via envishet och träning under svåra förhållanden ledde fram till olympiskt guld 1952 i Helsingfors och silvermedalj i Melbourne fyra år senare. Hon var dock angelägen att framhålla även tränarens betydelse för resultaten. Under sin aktiva tid har Evy Berggren fått se en stor del av världen, och vid ett besök i Moskva kom hon att på Röda torget hamna helt nära Stalin.

Lill-Järven – världsmästare i stafett

Lennart ”Lill-Järven” Larsson kunde redovisa ett VM-guld i stafett från Lathis 1958 liksom fyra lag-SM med IFK Umeå. Men något individuellt SM blev det aldrig, bara nära, trots att han 1957 kanske var den främste av landets skidlöpare med 8 segrar på 21 lopp. Han får trösta sig med att han år 1967 blev Sveriges förste riks-tränare. Heller ingen dålig merit.

Ishockeyvärldmästaren Hasse Svedberg

Hasse Svedberg, bokstavligen stor grabb i ishockey, berättade om sin karriär på isen som började i Piteå, innan han värvades till Skellefteå och kom att svara för AIK:s första allsvenska mål. Sedan han av en tillfällighet kom att spela back vid en pressmatch, så lämnade han forwardslinjen för att i fortsättningen helhjärtat ägna sig åt försvarsarbetet. Dock kanske inte så framgångsrik i två möten mot Ryssland, där Expressens ”Luck” Carlsten i sitt

Lennart ”Lill-Järven” Larsson vid caféträffen. (Foto: Ivar Söderlind)

referat konstaterade att ”Svedberg i likhet med Edvard Persson fick se människor komma och gå.” Men det kom dock bättre tider, och Hasse Svedberg hann både bli världsmästare 1957 och tilldelad guldpucken, innan han lade skridskoerna på hyllan.

Bibo – legendarisk idrottsledare

Birger ”Bibo” Boström har förmodligen inte så många medaljer att visa upp från sin aktiva tid som fotbollsspelare, men som ledare är han legendarisk. Morön och sedermera Morö/Bergsbyn har gällt för honom alltifrån pojkåren och som han vid sina resor marknadsfört runt om i världen. Som aktiv spelare, ordförande och domare har han säkert inte haft några svårigheter att fylla sin fritid. Idoler är viktiga för sporten, vill han gärna framhålla. Och hans egen syn på idrotten kanske har präglats av en episod från det egna pojklagsspelet, där en domare kommenterade ett uteblivet mål, där bollen gick genom nätet med orden ”ett mål åtåfram betyder ingenting.” Självt har ”Bibo” tilldelats RF:s högsta ledarutmärkelse: guldnålen.”

Videofilm från Kalvträskloppet

Träffen avslutades med att Bruno Lundström visade en video från Kalvträskloppet 1963, där Assar Rönnlund segrade överlägset. Värld för det trevliga idrottscaféet var fritidschefen i Skellefteå, Leif Gustafsson, medan Bruno Lundström och Leif Hellgren höll i trådarna för VIS:s del. Ordföranden Bengt Forsman framförde tack till de berörda och överlämnade blommor.

Birger ”Bibo” Boström

Hasse Svedberg

Foton: Ivar Söderlind vid caféträffen i Skellefteå.

Caféträff med Janne Åman i IKSU Sportcenter den 11 november

av Lennart Jonsson

Västerbottens Idrottshistoriska Sällskap avslutade aktiviteterna för år 2003 den 11 november med ett idrottscafé i IKSU:s sportcenter, där Janne Åman inför en samling på 16 idrottsintresserade berättade om studentidrottens och idrottsvetenskapens utveckling vid Umeå universitet.

Studentidrottens otroliga utveckling

Och vem skulle vara bättre skickad att göra detta än idrottsläraren och sedermera hedersdoktorn Åman, vars egna idrottsmeriter ligger inom fotbollens område både i Östergötland och hos IFK Holmsund, men under vars era studentidrotten genomgått en smått otrolig utveckling. Allt ifrån den första tidens blygsamma 500 aktiva och en omsättning på 500.000 kronor till nuvarande 12.000 och inemot 40 miljoner kronor. Målsättningen har också ändrats från elittänkandet vid starten, som bl a lett till ett SM för herrar i volleyboll, till mottot idrott åt alla. Numera är det IKSU:s damer som svarar för representationen utåt på hög nivå i både volleyboll och innebandy. Ledarskapet har under tiden undergått förändringar från auktoritära till demokratiska former.

Tillkomsten av IKSU Sportcenter

Tillkomsten av sportcentret har varit av största betydelse för verksamheten, som nu omfattar 40 anställda och 200 ledare, och där anställandet av en företagsledare framstår som ett naturligt önskemål. Centret utgör en naturlig mötesplats för studenter och många andra umebor och är en tillgång för kommunens verksamhet, som i pengar räknat kan anges till 180 miljoner. Allt detta skulle inte ha varit möjligt utan universitetets stöd liksom av många donatorer. Tidigare rektorn Lars Beckman har betytt mycket i sammanhanget liksom även idrottsvetenskapen vid universitetet, som bl a inrymmer två professorstjänster.

Janne Åman lägger ut texten vid caféträffen. (Foto: Ivar Söderlind)

Idrottsuniversitet i Umeå har en stark ställning

Janne Åman har givetvis inte ensam svarat för utvecklingen av studentidrotten, utan många andra namn kan nämnas, som t ex idrottsläraren Lasse Rydell och idrottsmedicinprofessorn Ronny Lorentzon. Och Umeå har alla förutsättningar att försvara sin starka ställning på idrottens område bland universitetet i Sverige, förklarade Åman avslutningsvis, innan han tackades av sällskapets ordförande Bengt Forsman för sin initierade och uttömmande berättelse.

<p><i>Beställ:</i> PILSNER VICHYVATTEN POMMAC SOCKERDRICKA BORDSDRICKA <i>av våra välkända tillverkningar</i></p>	<p><i>God tövst</i> släcket bäst med <i>goda drycker</i> ÅSELE BRYGGERI ÅSELE, tel. 2 - LYCKSELE, tel. 170</p>
<p><i>Gods bakverk</i> säväl grövre som finare och <i>gott kaffe, saft och läskedrycker</i> får de som besöker</p>	
<p>Café Kronan ÅSELE - Tel. 64</p>	
<p><i>För semester och fritid</i> finner Ni vad Ni behöver i SPORT- o. CAMPING- artiklar hos oss. Den nya cykeln skall givetvis va- ra MONARK, lättmetall. Köp den hos oss! God sortering CYKELDELAR. MOTORCYKELREPARATIONER</p>	
<p>Fredrika Smides- & Reparationsverkstad Telefon 25 V. LUNDGREN Telefon 25</p>	

Annonser ur "Minnesskrift Västerbottens Idrottsförbund 1908-1948"

Idrottscafé på Folkrörelsearkivet i Umeå den 17 februari

av Lennart Jonsson

Sällskapet inledde 2004 års aktiviteter den 17 februari med ett idrottscafé, som samlade 19 deltagare i Folkrörelsearkivets lokaler i läns museet i Umeå. Arkivchefen Karl-Ivar Åsander lämnade en uttömmande berättelse om den serviceorganisation för länets folkrörelser som arkivet utgör allt ifrån bildandet 1969 med förre ABF-ombudsmannen Holger Englund som dess förste ordförande.

Lokaler i anslutning till Läns museet

Lokaler fick folkrörelsearkivet i anslutning till läns museet, och 1972 öppnades en filial i Skellefteå. I Umeå har man under åren samlat 4 – 5 kilometer arkivmaterial och i Skellefteå ungefär halva den längden. Och tillströmningen bara ökar för varje år, varför det skulle behövas både flera anställda än nuvarande fem på vardera orterna liksom större anslag för att hinna med att klara registreringen. För närvarande ligger man efter i det arbetet, men allt är under kontroll, och för Umeås del utnyttjar man temporärt en del av de gamla industrilokalerna i Hörnefors som arkivutrymmen.

Rundvandring genom lokalerna

Alla typer av organisationer finns representerade i folkrörelsearkivet – antidrog, bildning, fack, kultur, politik, religion med flera, där inte minst idrotten ökat genom åren. En rundvandring genom lokalerna med Monica Sténs som ciceron gav belägg för detta, där cafédeltagarna med stort intresse tog del av gamla protokoll som t ex Tegs sportklubb från starten 1898, liksom även foton och byhandlingar så långt tillbaka som 1400-talet. Svårast var det ändå kanske att slita sig från en klippbok med alla idrottshändelser bevarade från 1941

Caféträffen avslutades med att sällskapets ordförande Bengt Forsman tackade Karl-Ivar Åsander och Monica Sténs för deras medverkan och överlämnade en liten present som bevis på erkänslan.

Idrottscaféträff på
Folkrörelsearkivet i Umeå
17 februari 2004.
Monica Sténs i mitten
berättar för Margit Ek-
Lindqvist t.v. och Gerda
Svensson till höger.
(Foto: Ivar Söderlind)

Gunnar Lillieroth, Klabböle - länets meste maratonlöpare har fyllt 90 år

av Lars Lindgren

Söndagen den 16 november 2003 var det dags igen för långlöparna och skidåkarna att styra kosan till Klabböle och till Anna-Maria och Gunnar Lillieroth. Paret Lillieroth hade för 27:e gången inbjudit till några timmars samvaro där det pratades idrott, idrottsminnen och idrottsmedicin.

Idrottsprofessorn Einar Eriksson underhöll

Det idrottsmedicinska stod förre idrottsprofessorn Einar Eriksson för. Eriksson visade diabilder och redovisade på ett underhållande sätt om vad en pensionerad professor kan roa sig med. Och man satt bara och gapade över allt man fick höra. Hur han åkte världen runt och föreläste på olika kongresser och konferenser.

- Och en sak ska ni veta. Umeås idrottsmedicinska forskning står väldigt högt ute i världen. Mycket högt, sade Eriksson och Umeås idrottsmedicinske professor Ronny Lorentzson hade bara att suga i sig berömmet. Lorentzson var nämligen också närvarande.

Idrottsprofessorn Einar Eriksson underhöll. (Foto: Lars Lindgren)

Liksom förra landshövdingeparet Georg och Hjärdis Andersson, skidornas Toini Rönnlund, Assar Rönnlund och Martin Lundström med fru. Drygt 30 personer fanns där men inte den ende som har varit med vid alla de 26 tidigare träffarna, Kjell Wäppling, denna gång förhindrad på grund av sjukdom.

Nyss fyllda 90 år

Gunnar Lillieroth själv, nyss fyllda 90 år, uppvaktades av Västerbottens friidrottsförbunds ordförande Ivar Söderlind och genom förbundets vice ordförande Leif Stening uppvaktades Lillieroth av marathonsällskapet.

- Gunnar har sprungit 75 maratonlopp och är Västerbottens meste maratonlöpare. Det är dessutom 13 stycken som har gjort minst 50 lopp, berättade Leif.

Och som vanligt bjöds deltagarna vid mötet på lax, rostbiff, tårter, frukt och det mesta man kan tänka sig. Och nästa år?

- Vi tar numera ett år i taget, tyckte Gunnar Lillieroth.

Gunnar Lillieroth uppvaktades den 16 november 2003.
Från vänster Leif Stening, Gunnar Lillieroth, Anna-Maria Lillieroth och Ivar Söderlind. (Foto: Lars Lindgren)

Ishockey i IFK Umeå 1942-1970

av Ivar Söderlind

Den första ishockeymatchen i Sverige spelades i Stockholm 1921 på Stockholms Stadion mellan IFK Uppsala och Berliner Schlittschuh Club. Svenskarna vann med 4-1. Redan året innan deltog Sverige i ishockeyturneringen vid OS i Antwerpen 1920 med ett lag bestående av bandyspelare och slutade som sensationell fyra. Efter denna framgång i OS växte intresset snabbt för ishockey i Sverige.

IFK började med ishockey 1942

Redan 1928 hade Umeå IK planer på att ta upp ishockeyn, men de förverkligades aldrig. I början av 1940-talet etablerades ishockeyn i Västerbotten och då fanns IFK Umeå med. Efter Hörnefors IF konkurrerar IFK Umeå med Tegs SK om att vara länets näst äldsta ishockeyklubb. Den första ishockeymatchen mellan två Västerbottenslag spelades i Hörnefors den 22 februari 1942 mellan Tegs SK och Hörnefors IF och matchen slutade 2-2. Första ishockeymatchen i Umeå spelades den 15 mars 1942 då Hörnefors IF slog IFK Umeå med 4-1 inför drygt 200 åskådare. Redan 1940 hade Hörnefors IF tagit upp ishockey på programmet. Det var Nils Ekman, bror till IFK Umeås framgångsrike häcklöpare m m Ernst "Ecke" Ekman, som fick Hörnefors bandyspelare att börja träna ishockey på isbanan vid Hörneån. Året därpå deltog HIF i norra Ångermanlandsserien där man var strykpojkar och förlorade med tvåsiffriga tal.

IFK vann premiär-DM 1943

Umeserien i ishockey startade 1943 med fyra lag. Efter de sex matcherna stod IFK Umeå som segrare före Hörnefors IF, Tegs SK och Sandåkerns SK. I DM deltog dessutom Skellefteå IF och Lycksele SK.

IFK Umeå vann även länets allra första DM i ishockey 1943 men fick verkligen slita för sina DM-plaketter. Det började med 3-2 mot Lycksele SK efter förlängning. I semifinalen på bortaplan mot Skellefteå IF (som trimmats av landslagets "Svenne Berka" Bergkvist) var IFK tillbakapressade mest hela matchen men lyckades vinna med 1-0 med sin "säcktaktik". Det hjälpte inte att de 500 åskådarna skrek, hejade och och till slut hånade hemmalaget, SIF lyckades inte spräcka nollan. Segern ansågs vara en viljans och taktikens triumf över tekniken. I den omtalade finalen i Umeå mot "de röda lejonerna" från Hörnefors den 21 februari såg 400 åskådare IFK vinna efter två förlängningar!! I de lag som IFK använde under DM-spelet ingick Juke Johansson, Tore Johansson, Staffan Guné, Karl-Johan Appelblad, N G Jonsson, Totte Hörnberg, Bror Andersson, Olle Ahlman, Bertil "Masen" Lindkvist, Bertil "Lukas" Pettersson, Arne Nylund, Palle Granlund Karl-Johan Bergsdorff, John "Gimo-Lasse" Larsson, bröderna Åke Nilsson

och Lasse Nilsson samt Bengt Forsman. Att IFK Umeå fick en så lyckosam start på sin ishockey var mycket en mans förtjänst, friskusen och fightern Staffan Guné, som tidigare hade spelat ishockey i Boden. Han hade förmågan att inspirera och lyfta laget. I laget ingick också smått legendariske John ”Gimo” Larsson. Med sin rutin och taktiska blick var han en stor tillgång. Så sent som vid sitt 37:e år spelade han i IFK:s A-lag.

Den första länsmatchen

Den första länsmatchen spelades mot Ångermanland i Hörnefors 1943. Västerbotten vann med 3-1 och i laget ingick Staffan Guné och Karl-Johan Bergsdorff från IFK. Vid DM 1944 blev IFK direkt utslagna av Skellefteå IF som tog en gruvlig revansch för förlusten i semifinalen året innan och vann med 6-0. Säsongen 1944-45 blev väldigt rumpfluggen beroende på ogynnsamt väder. Inte förrän i februari kunde man börja använda banan i Umeå. I en DM-match det året vann IFK mot Lycksele SK med 23-4 (målrekord för Västerbotten) men i övrigt hade IFK Umeå inte några större framgångar under detta och följande år. År 1946 slutade IFK på sjätte och näst sista plats i länsserien. Året därpå försökte man ställa upp med ett seniorlag i serien men måste utgå.

Rosendahl byggdes

Ett par år efter starten tog ledare i IFK Umeå och Tegs SK initiativet till att det byggdes en ändamålsenlig rink på Rosendahl öst på stan (nedanför nuvarande Östra Gymnasiet). Utrustningen i början var minst sagt bristfällig. På fötterna hade de flesta bandyrör med tunnt skinn och på händerna kraghandskar, s k chaufförhandskar som skulle likna riktiga ishockeyhandskar. Men det var inte bara den personliga utrustningen som var dålig utan även de låga sargerna och belysningen hade stora brister. Apropå utrustning hade Tegs SK:s målvakt P A Berggren någon gång på 1940-talet fått tag i ett par moderna målvaktsbenskydd med tjock stoppning. Vid första matchen med de nya skydden på Rosendahl stod IFK Umeå för motståndet. IFK-ledaren Rickard Waller tyckte att det var ojuste att spela med sådana benskydd och skrek matchen igenom att det var fusk. Till slut tröttnade domaren och bad Waller försvinna från rinken.

1950-talet

Under 1950-talet började IFK:s ishockey på allvar visa framfötterna.

År 1950 blev det seger i Umeåserien och 1952 vann man division III Södra Nordsvenskan. Samma år blev man JDM-mästare efter att ha besegrat Rönnskärs IF i finalen. Säsongen 1956-57 hade man kvalificerat sig till division II Norra B och slutade på fjärde plats. IFK tog nu över rollen som södra länsdelens bästa lag från Tegs SK. I norr däremot var motståndet övermäktigt främst från Skellefteå AIK som 1955 gick upp i allsvenskan. Säsongen 1957-58 blev det en andraplats för IFK i division II Norra B efter Alfredshems IK och 1958-59 var det dags för

seriesegev och allsvenskt kval. Björklöven, som IFK kallades redan då, sopade i seriens sista omgång banan med Sundsvallaget Skönvik och vann med 15-2!. I kvalet ansågs laget ha en god chans men saknade den rutin och stabilitet som behövdes. Mot gruppegrarna Rönnskär blev det vinst med 7-1 men hemma förlorade man mot Nacka med 1-6. I Stockholm förlorade man den avgörande matchen mot Nacka med 6-4 sedan man haft ledningen med 4-1! Ungdomsverksamheten i IFK Umeås ishockey var mycket omfattande under denna tid. 1959-60 seriespelade ca 300 grabbar i 28 lag på Rosendahlbanan med Karl-Gustaf Öhman och Torsten Hörnberg som basar. Lars "Dallas" Dahlgren kvalificerade sig till ungdomslänslaget.

Tre misslyckade allsvenska kval

Under dessa år förde IFK ofta en hård kamp i division II mot Alfredshem och de båda lagen hemförde tre seriesegrar var fram till 1964. Men medan ångermanlänningarna hade en konstfrusen bana fick IFK-arna oftast komma till seriepremiärerna utan isträning. Alfredshem var då två gånger uppe i allsvenskan medan det för IFK:s del alltid blev stopp i kvalen. Både 1961 och 1963 slutade IFK sist bland kvalseriens fyra lag.

Ishallen på Teg

Under många år hade Umeås ishockeyföreningar drömt om en konstfrusen isbana och även ishall. Alvar "Lia" Jonsson och andra ledare i IFK Umeå menade att det var intill Gammliaavallen och ingen annanstans som ishallen skulle byggas. I Västerbottens-Kuriren skrev "Lia" att hela projektet var dömt att rasa sönder och samman om ishallen placerades på Teg. Det var många turer innan Umeå lands och Umeå stad kunde förmås gå in som borgenärer i projektet. När Tegs Idrottsplatsförening ställde mark till förfogande på Teg hakade de båda kommunerna på. Även när ritningarna ändrades till en islada var politikerna positiva. Invigningen av den nya hallen den 17 december 1963 blev en stor publikfest med 4000 åskådare. Västerbottens länslag spelade mot Stockholms stadslag och vann med 3-2 efter underhållande ishockey. Inte mindre än nio världsmästare var med i de båda lagen. Skellefteå AIK:s Lennart "Klimpen" Häggroth i den västerbottniska kassen gjorde en suverän match liksom banans bäste back Hasse Svedberg med fina uppspel. Av forwards var "Acka Andersson det stora namnet tillsammans med "Tumba" Johansson i Stockholmslaget. Även 16-åriga Ulf Barrefjord, IFK Umeå gjorde en bra match och steg inte åt sidan för de tunga Djurgårdsbackarna Lasse Björn och Roland Stoltz. Bland invigningstalarna märktes Tegsledaren och tandläkaren Folke Nord som berättade hur ishallen kommit till och hoppades på allsvenskt avancemang för IFK Umeås ishockeylag under nästa år. Det tyckte Västerbottens-Kurirens referent var mycket starkt sagt av en sådan utregare som Folke Nord.

Äntligen allsvenskt avancemang

Det var ett gäng ungdomar från trakterna kring Östermalm och Rosendahlsrinken skolade av A-lagstränaren Sixten "Blombacka" Jonsson som nu bildade stommen i IFK. Det var först när "kycklingkedjan" Ulf Larsson, Ulf Barrefjord och Bengt "Lövet" Lövgren vuxit ut till en slagkraftig tredjekedja som Bernt och Agne Bylund, Lars "Dallas" Dahlgren, Kjell "Garrincha" Sundström, Roger Österlund och de övriga var mogna för större uppgifter. "Björklöven" fick nu spela i den nybyggda ishallen och skåpade i rena glädjeyran hem serien med åtta poängs marginal före IF Älgarna. Efter en vinst och två förluster i allsvenska kvalserien var det ödesmatch mot Piteå IF hemma i ishallen. Efter två perioder ledde Piteå med 3-0 och IFK:s spel var inte det bästa. De drygt 4000 på läktarna hade börjat misströsta. Men i sista perioden tände viljan och allt satsades för vinst. Efter fyra minuter hade IFK kvitterat och tog sedan ledningen med 4-3. Piteå kvitterade men när 25 sekunder återstod av matchen så avgjorde Bernt "Hacke" Bylund med att på tennis slå in 5-4. Tala om jubel i ishallen. Det räckte nu med oavgjort mot Mora i sista matchen och 40 sekunder före slutet i den matchen slog Bengt Lövgren in kvitteringspucken till 3-3! Laget som avancerade: Målvakter var Bengt Persson och Bo Leong, backar Elon Sundström, Tore Larsson, Curt Åström och Olle Rydfjäll, forwards Agne Bylund, Bernt Bylund, Håkan Bryngelsson, Kjell Sundström, Lars Dahlgren, Roger Österlund, Ulf Larsson, Ulf Barrefjord och Bengt Lövgren.

Första allsvenska säsongen

Inför den första allsvenska säsongen 1964-65 förstärktes laget bl a med gamla "lövet" Kjell-Olov Barrefjord från Modo, toppmålvakten Ove Andersson från AIK (tidigare Rönnskär IF) och backen Karl-Olof Eriksson från Clemensnäs. IFK klarade sig kvar i serien sedan man vunnit nedflyttningsserien åtta poäng före Wifsta/Östrand-Fagerviks IF. Nästa säsong blev det kärvare och med åttonde plats klarade sig laget kvar med ett nödrop. Den 5 november 1965 debuterade "Garrincha" Sundström i Tre Kronor mot Norge hemma i Umeå. I landskampen som Sverige vann med 9-5 gjorde han ett av målen. Totalt åren 1965-68 blev det 10 matcher i landslaget för IFK-spelaren. Tilläggas bör att Ulf Barrefjord blev utsedd till Sveriges bästa junior 1965.

"Blombacka" lämnade över tränarsysslan

Säsongen 1966-67 tyckte tränaren "Blombacka" Jonsson att han gjort sitt och efterträddes av Elon Sundström och "Sventa" Engqvist, den senare f d målvakt i Tegs SK. Laget kvalificerade sig med glans till slutspelet efter att under hela serien legat över slutspelstrecket. Publikrekordet i ishallen med 6675 åskådare slogs vid mötet med Mora IK. Under åtta omgångar var IFK serieledare och slutade på tredje plats i tabellen. Trots två mycket bra matcher blev IFK i första slutspelsomgången utslagna mot blivande mästarna Brynäs IF (förlust med 4-2 i båda matche-

rna). För första gången sedan 1943 blev IFK detta år (1967) distriktsmästare i ishockey. Även 1968 och 1970 tog föreningen hem DM-tecknen och 1970 vann man också JDM. Säsongen 1967-68 missades slutspelsplatsen med tre poäng. Tegs SK låg i högsta serien denna säsong och de tre derbyna lockade storpublik till hallen.

Bild från en seriefinal mot Mora IK. De jublande IFK:arna är Lars "Dallas" Dahlgren och Kjell "Garrincha" Sundström.

Nytt slutspel

1968-69 slutade IFK på sjätte plats och 1969-70 lotsade nye tränaren Kjell-Olof "Stor-Barre" Barrefjord laget till fjärde plats och slutspel. Laget höll inte riktigt hela slutspelsturneringen men svarade för toppmatcher bl a mot Modo (4-3) och Västra Frölunda (5-5). Backen Anders Hagström (från Bjästa) övertygade stort och blev uttagen till det svenska VM-laget, som tog silver i Stockholm 1970 - IFK Umeås förste och ende VM-medaljör i ishockey. Totalt spelade Anders 11 gånger i Tre Kronor 1968-1971 (10 matcher när han spelade för IFK Umeå). I slutet av 1960-talet blev IFK Umeå det första svenska klubb laget i modern tid som spelade i Sovjet och gjorde också en drömmresa till USA där man deltog i "Kennedy Memorial" i Lake Placid. Man spelade mot USA:s och Tjeckoslovakiens landslag och förlorade med 3-5 respektive 2-11.

IFK Umeå blir IF Björklöven

Efter säsongen 1969-70 hade ishockeyn gjort sitt i IFK Umeå. Under många år hade sektionens dåliga ekonomi varit en tung belastning för klubben. Martin Lundström, som var ordförande i IFK Umeå under denna tid, berättar hur det gick till när ishockeyn lämnade IFK. Våren 1969 träffade han Gösta Brännström, eldsjäl i Sandåkerns ishockey, när han som vanligt fikade i Fokus intill sin Sportaffär. Martin fick då reda på att Sandåkerns SK, som låg i botten av allsvenskan, hade planer på att lägga ned ishockeyn. Han väckte då tanken att i stället arbeta för en hopslagning av IFK Umeås och Sandåkerns ishockysektioner och att man skulle bilda en specialklubb för ishockey för att bättre klara ekonomin. Detta samtal ledde till att de båda föreningarnas styrelser tre gånger sammanträffade i bröllopssviten på Hotell Esplanad (ingenting fick läcka ut) och gick igenom det hela. Slutligen bestämde man sig för att föreslå en sammanslagning och att de båda klubbarna skulle tillskjuta 20.000 kronor var. Ett sammanträde ordnades i Sporthallen med de båda föreningarnas medlemmar som stödde förslaget. På föreningarnas årsmöten våren 1970 togs det slutliga beslutet utan någon opposition att tala om. Under säsongen 1970/71 hade klubben namnet Ishockeyföreningen IFK/SSK Umeå (blev sexa i allsvenskan och vann DM) som hösten 1971 ändrades till IF Björklöven, Umeå. Redan första året kunde den nya klubben visa ett litet plus i kassan. De sportsliga framgångarna har sedan dess varit stora med SM-guldet 1987 som topp.

Fakta

År 1942 tog IFK Umeå upp ishockey på programmet.

4 DM-tecken i ishockey 1943, 1967, 1968 och 1970.

År 1964-70 spelade IFK Umeå i ishockeyallsvenskan och två gånger kvalificerade man sig till slutspelet.

Två A-landslagsmän Kjell Sundström (10 landskamper 1965-68) och Anders Hagström (10 landskamper för IFK Umeå 1968-1970)

Anders Hagström är IFK Umeås ende VM-medaljör i ishockey (VM-silver 1970).

År 1970 hade ishockeyn gjort sitt i IFK Umeå. Genom en hopslagning av IFK Umeås och Sandåkerns ishockysektioner bildades IF Björklöven.

LOKALA IDROTTSSAMMANSLUTNINGAR I VÄSTERBOTTEN 1950-1955

sammanställt av Ivar Söderlind

I tidigare nummer av Visuellt har 497 idrottssammanslutningar i Västerbotten redovisats i kronologisk ordning efter bildningsår. Här fortsätter redovisningen med ytterligare 115 kända idrottssammanslutningar på lokal nivå som bildades i länet 1950-1955. Även RF-anslutna skytteföreningar ingår.

Vi har tidigare konstaterat att skolidrottsföreningarna dominerade under 1940-talet och detta är ännu mer markant under 1950-talets första sex år. Av de totalt 115 föreningar som bildades 1950-1955 är 45 (39 %) skolidrottsföreningar och endast en av dem (Sävar Skol-IF) finns kvar år 2004. De flesta upphörde redan under 1950-talet. Totalt 13 av de 115 föreningarna existerar fortfarande 2004. Som vanligt är jag tacksam för kompletteringar till och synpunkter på listan.

* = förening med detta namn existerar år 2004

		Bildad	Nedlagd
498.	Adaks Skol-IF	1950	1962
499.	Bjurholms BTK	1950	1955
500.	Bjursele Bollklubb	1950	1961
501.	Boxningsklubben Nordan. Skellefteå	1950	1956
502.	Burträsk Frisksportarklubb	1950	1952
503.	Grannäs Skytteförening	1950	1960
504.	Grundträsk Skytteförening	1950	
505.	Hemavans IF	1950	1963
506.	Hemfjälls IK, Sorsele	1950	1959
507.	Håknässkolans IF, Håknäs	1950	1966
508.	Högda IF, Högland	1950	1953
*509.	Hörnefors Tennisklubb	1950	
510.	Knaftens Skol-IF	1950	1956
511.	Malå Atletklubb, Malåträsk	1950	1954
512.	Norrbergs IF, Storuman	1950	1957
513.	Rentjärns BTK	1950	1958
514.	Rentjärns Sportklubb	1950	1961
515.	Rislidens Skol-IF	1950	1955
516.	Robertsfors BTK	1950	1953
517.	Ruskele IF	1950	1958
518.	Storbränna Skol-IF, Norrlångträsk	1950	1959

519.	Strandkullens IK, Bäcksjö	1950	1955
520.	Tavelsjö IF	1950	1963
521.	Tegsnäsets Skol-IF	1950	1959
*522.	Täfteå IK	1950	
523.	Umgransele Skolas IF	1950	1956
524.	Vänjaurbäcks Skol-IF	1950	1956
*525.	Vännäs OK	1950	
526.	Åkullsjöns Skol-IF	1950	1957
527.	Åsele Verkstadsskolas IK	1950	
528.	Bjurholms Realskolas IF	1951	1962
529.	Björksele Skolas IF	1951	1969
530.	Bursiljums Bordtennisklubb, Lappvattnet	1951	1965
531.	Forslunds IK, Skellefteå	1951	1962
532.	Fornäs Skol-IF, Örnäsudden	1951	1956
533.	Ljusvattnets Skolas IF	1951	1955
534.	Lycksele Cykelamatörer	1951	1956
535.	Lycksele Folkskolas IF	1951	1967 namnändr.
536.	Myckle Skol-IK, Skellefteå	1951	1959
537.	Mångbyns Skol-IF	1951	1956
538.	Ragnvaldsträsk's Skytteförening	1951	
539.	Rundviks Skol-IF, Rundviksverken	1951	1961
540.	Rundviks Tennisklubb, Rundviksverken	1951	1956
541.	Rusksele Skol-IF	1951	
542.	Skol-IF Öringen, Öredalen	1951	1956
543.	Rönås Skytteförening	1951	
544.	Ansmarks Sportklubb, Stöcksjö	1952	1954
545.	Bockträsk Sportklubb, Buresjön	1952	1969
*546.	Bolidens Skidklubb	1952	
547.	Bygdeträsk Skol-IF	1952	1956
548.	Grimsmarks IF, Ånäset	1952	
*549.	Hemmingens IF, Bjursele	1952	
*550.	IF Kamraterna Ålund, Ålundsby	1952	
551.	Karlsbäcks Skol-IF	1952	1955
552.	Lövångers Boxningsklubb	1952	1956
553.	Tresunds IF	1952	1962
554.	Umeå Minigolfklubb	1952	
555.	Umgransele Fotbollsförening	1952	
556.	Vilhelmina Brottarklubb	1952	1960
557.	Vormsele Skol-IF	1952	1965
558.	Adakgruvans Tennisklubb., Adakgruvan	1953	1961
559.	Balsjö Skol-IF, Balsjöåsen	1953	1956
560.	Bjurträskets Skol-IF	1953	1957

561.	Brattfors Folkskolas IF, Öreälv	1953	1962
562.	Bäsksele IF, Vilhelmina	1953	1966
*563.	Drängsmarks IF, Drängsmarksby	1953	
564.	Järvsjö Skol-IF, Järvsjöby	1953	1962
565.	Kristinebergs Bordtennisklubb	1953	1956
*566.	Rökå IF, Kristineberg	1953	
*567.	Sörmjöle IK	1953	
*568.	Ammarnäs IF	1954	
569.	Brönstjärns Bollklubb, Skråmträsk	1954	1961
570.	Bursiljums IF, Lappvattnet	1954	1965
571.	Burträsk Sockenskidklubb	1954	
572.	Centrala Verkstadsskol. i Skellefteå IF	1954	
573.	Grundforsbyggets IF	1954	1956
*574.	Hissjö Sportklubb, Hissjön	1954	
575.	Holmsunds Golfklubb	1954	
576.	Hössjö Sportklubb, Hössjöäng	1954	1963
577.	IF Kamraterna Vormsele	1954	
578.	Kyrkovallens Skol-IF, Nordmaling	1954	
579.	Lajksjö Skol-IF, Lajksjöberg	1954	1959
580.	Norums IF, Sävar	1954	1958
*581.	Röbäcks IF	1954	
582.	Rödåsels Skol-IF	1954	1959
583.	Sikeå Skol-IF Friska Viljor, Sikeå	1954	1957
584.	Skellefteå Yrkesskolas IF	1954	1956
585.	Skol-IF Ekorren, Högländ	1954	1963
586.	Skol-IF Räven, Tavelsjö	1954	1957
587.	Stenträsk IF, Jörn	1954	
588.	Sörmjöle Skol-IF Hjortarna, Sörmjöle	1954	1956
589.	Umeå Bågskytta	1954	1957
590.	Umeå Yrkesskolas IF	1954	
591.	Vindel-Ånäsens IK, Vindeln	1954	1968
592.	Vänjaurbäcks IK	1954	1969
593.	Öreströms Skol-IF, Bjurholm	1954	1955
594.	ABF:s Gymnastikklubb, Skellefteå	1955	
595.	Arvåns IF	1955	1956
596.	Bjurträskets Fotbollsörening	1955	
597.	Holmgårds IF, Lycksele	1955	1965
598.	IK Furan, Lycksele	1955	1959
599.	Kattisavans Skol-IF	1955	1956
600.	Lomsjö Skol-IF	1955	1956
601.	Manjaur IK, Åmsele	1955	1961
602.	Meselefors IF	1955	1958

603.	Norsjö Cykelklubb	1955	1958
604.	Rusele Skol-IF, Blåviksjön	1955	1958
605.	Rörängens IF, Lycksele	1955	1960
606.	Sjöbottens IK	1955	1957
607.	Skol-IF Västanvinden, Mjösjöby	1955	1962
608.	Stornorrfors Skytteförening	1955	
*609.	Sävar Skol-IF	1955	
610.	Vägsele IF	1955	1961
611.	Östanbäcks Folkskolas IF, Ostvik	1955	1959
612.	Överboda Skol-IF	1955	1956

Idrotts-

UNGDOMEN!

träffas på

City-KONDITIONERET

Holmsund

Idrotts-

HÄNDELSERNA

*kommenteras bäst vid en kopp gott kaffe
och goda bakelser hos*

Fessés Kafé & Konditori

HOLMSUND

Annonser ur "IFK Holmsunds Jubileumsskrift 1923-1948"

Aktuella meddelanden

VIS:s styrelse 2004-2005

(omval över hela linjen vid årsmötet den 16 mars 2004. Vi återkommer i nästa nummer av Visuellt med referat från årsmötet/cafeträffen med Arne Åhman)

Ordförande

Bengt Forsman, Axtorpsvägen 2, 903 37 Umeå

Telefon: 090-77 46 80 (b), 77 05 95 (fax), 070-348 68 (mobil)

Vice ordförande

Ivar Söderlind, Gökropsvägen 5 B, 906 51 Umeå

Telefon: 090-786 54 57 (a), 77 51 68 (b).

Email: ivar.soderlind@soc.umu.se

Sekreterare

Lennart Jonsson, Bruksgatan 25 D, 910 20 Hörnefors

Telefon: 0930-202 00 (b)

Email: lennart.jonsson5@spray.se

Kassör

Erik Svensson, Monteringsvägen 6, 903 60 Umeå

Telefon: 090-14 48 27 (b)

Övriga ledamöter

Birgit Haglund, Öbackavägen 16 0, 903 33 Umeå

Telefon: 090-12 88 93 (b)

E-mail: birgit.haglund@bmg.umu.se

Leif Hellgren, Basvägen 15, 931 46 Skellefteå

Telefon: 0910-77 64 15 (b)

Henry Lövbom, Skolgatan 3 A, 903 22 UMEÅ

Telefon: 090-12 25 90 (b), 073-023 02 09 (mobil)

E-mail: henry.lovbom@privat.utfors.se

Peter Möllersvärd, Järnvägstorget 4, 903 28 Umeå
Telefon: 0660-280020 (b), 0660-89588 (a), 070-3406588 (mobil)
E-mail: pum@telia.com

Lars Öster, Storgatan 39, 930 55 Jörn
Telefon: 0916-103 62

Caféträffar hösten 2003

Under hösten 2003 har tre lyckade caféträffar genomförts som Lennart Jonsson sammanfattat i de senaste numren av Visuellt:

* Den 16 september i Västerbottens Museum, Umeå med anledning av RF:s 100-årsjubileum. Det hade samlats 28 deltagare för att titta på den förnämliga utställningen IDROTTSLIV och sedan i Bio Abelli lyssna när veteranerna veteranerna **Erik Svensson** och **Martin Lundström** berättade episoder ur sina rika idrottsliv.

* Den 14 oktober med guldhjältarna i Skellefteå Isstadions lokaliteter. 38 deltagare tog del av den förnämliga utställningen GULDHJÄLTAR. Några av hjältarna tog till orda och berättade episoder ur sina idrottsliv.

Guldolympiern **Evy Berggren**, intervjuad av Bruno Lundström, berättade om träning och tävlingar som ledde till olympiskt guld i gymnastik i Helsingfors 1952 och silver i Melbourne 1956.

Lennart "Lill-Järven" Larsson berättade bl a om VM-guldet i stafett 1958 i Lahtis och fyra lag-SM med IFK Umeå. Han kom också in på tiden som Sveriges första rikstränare i längd-skidor med början 1967.

Hasse Svedberg, Stor Grabb i ishockey, berättade om sin karriär som började i Piteå. Värvad till Skellefteå AIK kom han att svara för föreningens första allsvenska mål. Han hann bli världsmästare 1957 och tilldelad Guldpucken.

Birger "Bibo" Boström, legendarisk ledare i Morö/Bergsbyn, berättade om sin tid som spelare, ordförande och domare. "Bibo" tilldelades redan 1971 RF:s högsta utmärkelse Guldnålen.

Träffen avslutades med att **Bruno Lundström** visade en video från Kalvträskloppet 1963. Fritidschefen i Skellefteå **Leif Gustafsson** var värd för det trevliga idrottscafeet.

*Den 11 november i matsalen på IKSU Sportcenter med 16 deltagare där idrottsläraren och hedersdoktor **Janne Åman** initierat berättade om studentidrottens och idrottsvetenskapen utveckling vid Umeå Universitet. Cafeträffen avslutades med en intressant rundvandring i IKSU-lokalerna med sina sjudande aktiviteter.

Den 17 februari 2004 var det cafeträff i Folkrörelsearkivets lokaler i läns museet Umeå med 19 deltagare som med stort intresse tog del av arkivchefen **Karl-Ivar Åsanders** uttömmande berättelse om Folkrörelsearkivet och rundvandringen genom lokalerna med arkivarie **Monica Stens** som kunnig ciceron.

Planerade caféträffar under 2004

Under 2004 är det klart med ytterligare tre cafeträffar:

* Efter årsmötet den 16 februari i IFK Umeås klubblokaler med **Arne Åhman**, olympisk guldmedaljör i tresteg 1948.

* Den 7 september i Skidmuseet, Granbergstråk. ”**Lill-Järven**” **Larsson** håller i träffen.

* Den 12 oktober i Umeå med Västerbottens Fotbollsförbund som fyller 80 år 2004. **Börje Sandgren**, ordförande i Västerbottens Fotbollsförbund, håller i träffen

Tyvärr måste en inplanerad cafeträff i Lycksele i april ställas in. Ytterligare 1-2 cafeträffar skall läggas in under hösten 2004. Kom gärna med tips på vad som skall tas upp på kommande idrottscafeträffar!

Sällskapets hemsida

Västerbottens Idrottshistoriska Sällskaps hemsida på internet skall inom kort äntligen läggas ut permanent på nätet. Peter Möllersvärd är ”webmaster” och Ivar Söderlind informationsansvarig.

Umeås Idrottshistoria

På förslag av Erik Svensson skall VIS undersöka möjligheterna att i likhet med Skellefteå framställa en bok om Umeås idrottshistoria

Medlemsavgifter

Följande medlemsavgifter gäller även för 2004:

Enskilda personer = 100kr

Förbund och organisationer = 250kr

Idrottsföreningar = 150kr

BLI VIS-MEDLEM! Sätt in 100kr på pg 38 98 30 - 1.

Medlemsmatrikel 31 december 2003

Den 31 december 2003 hade Sällskapet 154 betalande medlemmar vilket är lika många som vid förra årsskiftet.

Organisationer

1. Folkrörelsearkivet, Gammlia, 903 42 Umeå
2. GF Ryck In, c/o Elsie Brändström, Ö Kyrkogatan 12, 903 36 Umeå
3. Guldklubben, Box 3005, 903 02 Umeå
4. IFK Umeå, Umestan, Företagspark 139, 903 47 Umeå
5. Norra Västerbotten, Sporten, Box 58, 931 21 Skellefteå
6. Sandviks IK, Lärkvägen 2 B, 913 35 Holmsund
7. Skellefteå AIK, Friidrott, Mossgatan 27, 931 70 Skellefteå
8. Skellefteå AIK, Hockey, Box 185, 931 22 Skellefteå
9. Skellefteå IF, c/o Mikaelsson, Rudagatan 37, 931 53 Skellefteå
10. Skellefteå Stadsbibliotek, c/o Christina Björck, Box 703, 931 27 Skellefteå
11. Umeå IK, c/o Lundgren, Hedvägen 7, 903 62 Umeå
12. Umeå Stadsbibliotek, Rådhusplanaden 8, 901 78 Umeå
13. Västerbottens Folkblad, c/o Jerry Lindkvist, Box 6104, 906 04 Umeå
14. Västerbottens Friidrottsförbund, Gökropsvägen 5 B, 906 51 Umeå
15. Västerbottens Idrottsförbund, Box 3005, 903 02 Umeå
16. Västerbottens Ishockeyförbund, Mossgatan 27, 931 70 Umeå
17. Västerbottens Kuriren, c/o Benny Stiegler, Box 1247, 901 70 Umeå
18. Skellefteå AIK Hockey, Box 185, 931 22 Skellefteå

Privatpersoner

19. Ahlman, Åke, Kungsgatan 66, 903 30 Umeå
20. Altin, Sture, Annastigen 23 A, 931 70 Skellefteå
21. Andersson, Aina, Hemmansvägen 11 G, 856 53 Sundsvall
22. Anderson, Georg, Brogatan 1, 903 25 UMEÅ
23. Arnefjäll, Stig, Högklintsvägen 4, 2 tr, 167 37 Bromma
24. Astergren, Allan, Fridas gränd 3, 916 95 Örträsk
25. Bengtsson Urban, Axtorpsvägen 15, 903 37 Umeå
26. Bivall, Bengt, Övralidsgatan 23, 422 47 Hisings-Backa
27. Boström, Allan, Genvägen 7, 934 31 Kåge
28. Boström, Birger, Blomstervägen 8, 931 39 Skellefteå
29. Brännlund, Tore, Bondegatan 21, 904 21 Umeå
30. Bäckman, Berndt, Bryngelsvägen 62, 903 60 Umeå
31. Bäckström, Sten, Mycelievägen 2, 903 39 Umeå
32. Dahlberg, Staffan, Mor Annas Väg 7 D, 662 32 Åmål
35. Dahlbäck, Barbro, Furusundsgatan 8, 5 tr, 115 37 Stockholm

33. Dahlin, Halvard, Varvsgatan 8 G, 931 34 Skellefteå
34. Edström, Mona, Rågåkersvägen 7, 905 95 Umeå
35. Edvinsson, Erling, Linodlarvägen 4, 904 40 Umeå
36. Ek-Lindkvist, Margit, Generalsgatan 23, 903 36 Umeå
37. Engman, Knut, Regementsgatan 22 A, 903 36 Umeå
38. Eriksson, Arne, Per Jans väg 11, 903 55 Umeå
39. Eriksson, Bengt, Hedlundavägen 2, 903 21 Umeå
40. Eriksson, Björn, Nydalavägen 20 B, 903 39 Umeå
41. Eriksson, Erik, Kvarnvägen 15 A, 903 20 Umeå
42. Eriksson, Gunnar, Kronoskogsvägen 17, 903 61 Umeå
43. Eriksson, Mauritz, Sörrissjö 695, 890 37 Gideå
44. Ersson, Sam, Bredviksvägen 18, 910 60 Åsele
45. Fahlman, Hans, Ridhusgatan 22, 903 23 Umeå
46. Fahlman, Sven Erik, Annastigen 53 A, 931 70 Skellefteå
47. Forsberg, Lennart, Krusbärsvägen 20 E, 904 35 Umeå
48. Forsberg, Åke, Gärdsmarkvägen 151, 931 95 Skellefteå
49. Forsell, Gunnar, Västra Kyrkogatan 10 B. 903 29 Umeå
50. Forslund, Einar, Genvägen 14, 934 31 Kåge
51. Forsman, Bengt, Axtorpsvägen 2, 903 37 Umeå
52. Furberg, Åke, Skråmträsk 375, 931 96 Skråmträsk 375
53. Fällgren, Lennart, Kvartsvägen 2, 907 41 Umeå
54. Gerhardsson, Filip, Ystarvägen 30, 906 25 Umeå
55. Haglund, Birgit, Öbackavägen 16 O, 903 33 Umeå
56. Hanell, Sven, Jutagränd 6, 913 34 Holmsund
57. Hansson, Lars Olov, Stöcke 310, 905 81 Umeå
58. Hedlund, Carl Gunnar, Storgatan 31 A, 931 32 Skellefteå
59. Hellgren, Leif, Basvägen 15, 931 46 Skellefteå
60. Hellgren, Sten, Norrängsvägen 11, 915 32 Robertsfors
61. Hemmyr, Kjell, Tjärhovsgatan 7, 904 20 Umeå
62. Hjelm Jonny, Björnvägen 298 D; 906 43 Umeå
63. Holmstedt, Jan Erik, Storåkersgatan 73, 931 45 Skellefteå
64. Hägglund, Rolf, Aprikosgatan 19 A, 105 60 Hässelby
65. Hällgren, Martin, Tallhedsvägen 2, 903 62 Umeå
66. Johansson, Ernst, Väststigen 1, 931 56 Skellefteå
67. Johansson, Rolf, Norrgårdsvägen 3, 311 71 Falkenberg
68. Johansson, Rolf, Fabriksgatan 3 E, 903 31 Umeå
69. Jonsson, Erland, Nygatan 2 A, 903 25 Umeå
70. Jonsson, Eugen, Solbacken 7, 931 70 Skellefteå
71. Jonsson, Lennart, Bruksgratan 25 D, 910 20 Hörnefors
72. Jönsson John-Gunnar, Storgatan 36, 921.31 Lycksele
73. Kamf, Gunnar, Måbärsvägen 39, 904 34 Umeå
74. Karlsson, Eva, Basstråket 1 F, 903 53 Umeå

75. Karlsson Lars-Gunnar, Bruksgatan 37, 910 20 Hörnefors
76. Larsson, Harald, Industrivägen 23, 931 44 Skellefteå
77. Larsson Karl, Äppelvägen 34, 904 36 Umeå
78. Lillieroth, Gunnar, Klabböle 256, 905 87 Umeå
79. Lilja, Lars, Umevägen 4, 911 32 Vännäs
80. Lindberg, Roland, Allmogevägen 8, 905 96 Umeå
81. Lindgren, Artur, Slåttervägen 27, 931 38 Skellefteå
82. Lindgren, Lars, Brånvägen 26, 903 46 Umeå
83. Lindmark, Henry, Vänskapsgränd 18, 903 62 Umeå
84. Lindqvist, Anna-Greta, Klövervägen 21, 903 52 Umeå
85. Lindqvist, Sven-Olof, Klövervägen 21, 903 52 Umeå
86. Lindström, Britta, Myrvägen 9, 903 40 Umeå
87. Lindström, Inge, Kyrkvägen 10, 915 91 Robertsfors
88. Lindström, Stig, Kläppvägen 2, 932 33 Skelleftehamn
89. Lindwall, Christer, Trattgränd 36, 906 25 Umeå
90. Ljungholm, Tage, Nyckelgatan 104, 931 63 Skellefteå
91. Lundberg, Bengt, Ö Rådhusgatan 8 A, 903 26 Umeå
92. Lundberg, Henrik, Segelbåtsvägen 5, 907 88 Täfteå
93. Lundberg, Ingrid, Nydalavägen 20 A, 903 39 Umeå
94. Lundberg, Stig, Pyrolvägen 9, 181 60 Lidingö
95. Lundqvist, Gösta, Lingonstigen 25, 931 70 Skellefteå
96. Lundström, Bruno, Norrbackagatan 3 F, 931 37 Skellefteå
97. Lundström, Martin, Östra Kyrkogatan 108, 903 46 Umeå
98. Lövbom, Henry, Skolgatan 3 A, 903 22 Umeå
99. Löfgren, Karl Gustav, Kulgränd 2 E, 913 34 Holmsund
100. Löfstedt, Peter, Grindvägen 12, 931 45 Skellefteå
101. Magnusson, Albert, Bodan 61, 930 10 Lövånger
102. Magnusson, Lennart, Nygatan 63 B, 931 31 Skellefteå
103. Mannberg, Alf, Envägen 12, 910 20 Hörnefors
104. Marklund, Alfred, Dirigentvägen 32, 931 46 Skellefteå
105. Marklund, Kjell Göran, Klostergatan 46, 931 62 Skellefteå
106. Marklund, Lennart, Portstigen 36, 931 51 Skellefteå
107. Marklund, Stig, Fältjägarvägen 47 B, 931 44 Skellefteå
108. Marklund, Torgny, Gräsuddsvägen 33, 826 60 Söderhamn
109. Markström, Karl Johan, Bryngelsvägen 14, 903 60 Umeå
110. Mattsson, Rune, Pär Jans väg 9, 903 55 Umeå
111. Moraeus-Kjellin, Gunilla, Hälla 40, 922 66 Taveljö
112. Möllersvärd, Peter, Järnvägstorget 4, 903 28 Umeå
113. Norlin, Yngve, Brogatan 25, 903 25 Umeå
114. Näslund, Stig, Järvsand 345, 833 95 Strömsund
115. Olofsson, Bertil, Hyggesvägen 19 A, 903 46 Umeå
116. Olofsson, Eva, Johannisforsvägen 18 B, 918 32 Sävar

117. Olofsson, Lennart, Kärnvägen 115, 906 27 Umeå
118. Ohlsson, Per-Erik, Södra Långgatan 23, 211 44 Malmö
119. Olsson, Allan, Hyttgatan 11 A, 811 30 Sandviken
120. Olsson, Torbjörn, Krokvägen 9, 935 32 Norsjö
121. Pettersson, Sonja, Kungsgatan 119 A, 903 32 Umeå
122. Pålsson, Gunnel, Kungsgatan 137, 903 32 Umeå
123. Ransjö, Kjell, Fabriksgatan 5 E, 903 31 Umeå
124. Renström, Olov, Hästkroken 18, 930 15 Bureå
125. Roslund, Gösta, Ljunggatan 11, 936 61 Boliden
126. Rönmark, Sven, Timmermansgatan 11, 904 20 Umeå
127. Rönmark, Walter, Korstbergsvägen 18, 852 53 Sundsvall
128. Sandström, Rune, Bokvägen 6, 904 32 Umeå
129. Stening, Leif, Gökropsvägen 7 J, 906 51 Umeå
130. Stenmark, Ingemar, Bålforsvägen 16, 936 92 Boliden
131. Stierna, Stig, Strandgatan 26, 931 31 Skellefteå
132. Strömberg, Larry, Box 79, 910 50 Fredrika
133. Svensk Sigurd, Sotargatan 4, 913 55 Holmsund
134. Svensson, Erik, Monteringsvägen 6, 903 60 Umeå
135. Svensson, Gerda, Monteringsvägen 6, 903 60 Umeå
136. Svensson, Jarl, Mobackavägen 38, 931 45 Skellefteå
137. Söderlind, Ivar, Gökropsvägen 5 B, 906 51 Umeå
138. Taflin, Roger, Gökropsvägen 8 G, 906 51 Umeå
139. Tedestedt, Robert, Svedjan 275, 937 31 Burträsk
140. Thelberg, Kjell, Glassgränd 143, 906 24 Umeå
141. Timner, Gunnar, Morkullevägen 6 H, 906 51 Umeå
142. Tjärnlund, Christer, Kapellgatan 9, 936 32 Boliden
143. Westman Bo-Staffan, Torvsjö, 910 60 Åsle
144. Viklund, Erik, Viborgsvägen 1, 873 50 Väja
145. Viklund, Stig Henrik, Tjärhovsgatan 10 B, 931 32 Skellefteå
146. Wirstam, Åke, Läkarvägen 10, 931 41 Skellefteå
147. Yttergren, Torbjörn, Måttgränd 158, 906 24 Umeå
148. Zakrisson, Ulla, Ratan 117, 918 93 Bygdeå
149. Åhman, Arne, Olof Palmes gata 3, 903 23 Umeå
150. Åman, Jan, Storgatan 101, 903 33 Umeå
151. Ångström, Rune, Helsingfors 11, 921 92 Lycksele
152. Örestig, Ingevald, Vindelvägen, 916 95 Örträsk
153. Örestig, Tage, Vindelvägen 6, 916 95 Örträsk
154. Öster, Lars, Storgatan 39, 930 55 Jörn

**VIS har många medlemmar - men visst saknar Du några Du känner?
Och visst borde fler idrottsföreningar och distriktsförbund bli medlemmar?
Berätta om Sällskapet för dina vänner - kanske kan vi bli fler genom Din
medverkan!?**

Bilder ur Rekords samlaralbum

Eilert "Garvis" Määttä (f 1935),
125 matcher i Tre Kronor 1957-1967

Anders "Acka" Andersson (1937-1989),
132 matcher i Tre Kronor 1957-1966

Hans Svedberg (f 1931),
105 matcher i Tre Kronor 1956-1964

(Källa: Svensk Ishockey 75 år, Strömbergs/
Brunnhages Förlag 1997)

REKORD -MAGASINETS Idrottsalbum

INGRID Thafvelin

En tillräg Strömgårds-få med smidretan som mål
för glädjens fyra mål för att få träna snart.
I Eskilstunas stambassäng hon lämnar och sig i,
och fråga någon så hon: Jag ska kommer tillbaka till.

Men Eskilstunas gummis äppel berömda skaka;
Min lille flicka, det är här du tar en liten tillbaka.
Du är för liten och liten, det är klart och omissbart.
Men Ingrid gav sig inte, fick i 1941' all storta fart.

Hon valde all förtäret, tråna ställningar och
och kramarna hon fick när hon var med och spela polo.
Hon skit och lita med flans och kullarna förkallade,
och då och då de kläpa: Ingrid lille, inte ruffa!

Hon började att börja snart i smörbrödsbollen
och köpta 44 kron på lördag stora driften.
Rekorden till som höglor — visst man råkade till åtta.
Skiv upp att journalisterna blir flata utan mått!

I berättning hon måttbrynan valde på 100 åren,
och hinner man till stöveldt ska man bada blott med henne.
Men ännu har hon måttbrynt sig ett röddt blott en duska
och glansor i för att se släppt lördagstyggar gliska.

Med samman hon säger till förtäretens förtid
och revar 68 en plats där hon kan lättre "lilla ut",
och mellan doppes drömmar hon — och träna och lärar —
att bli för gummisarna en prima drömtär.